

**Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta**

Aneta Gregůrková

**Notářský zápis se svolení k vykonatelnosti jako
exekuční titul**

Diplomová práce

Olomouc 2024

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma **Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti jako exekuční titul** vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje. Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 116 922 znaků včetně mezer.“

V Olomouci dne 15. 4. 2024

.....
Aneta Gregůrková

Ráda bych poděkovala JUDr. Janě Petrov Křiváčkové, Ph.D., za ochotu vést mou diplomovou práci a za cenné rady, které mi poskytla při psaní diplomové práce.

Obsah

Seznam použitých zkratek.....	6
Úvod.....	7
1. Vymezení exekučního titulu	9
1.1. Exekuční titul jako součást podmínek exekučního řízení.....	10
1.2. Výčet exekučních titulů dle EŘ a OSŘ.....	11
1.3. Vykonatelnost exekučního titulu.....	12
1.3.1. Formální vykonatelnost	12
1.3.2. Materiální vykonatelnost.....	13
1.3.3. Označení osoby povinné a oprávněné	14
1.3.4. Stanovení obsahu a rozsahu práv a povinností a lhůta k plnění.....	15
1.4. Přezkum exekučního titulu	17
2. Notářský zápis.....	20
2.1. Veřejná listina dle OSŘ	21
2.1.1. Notářský zápis jako veřejná listina	23
2.2. Předpoklady pro sepsání notářského zápisu	24
2.2.1. Notářský zápis jako součást notářství.....	24
2.2.2. Notářský zápis o právním jednání	26
3. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti.....	28
3.1. Notářský zápis dle ustanovení § 71a odst. 1 NotŘ.....	29
3.1.1. Problematické aspekty ustanovení § 71a odst. 1 NotŘ v kontextu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR.....	30
3.2. Notářský zápis dle ustanovení § 71a odst. 2 NotŘ.....	33
3.2.1. Problematické aspekty ustanovení § 71a odst. 2 NotŘ v kontextu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR.....	34
3.3. Notářský zápis dle ustanovení § 71b NotŘ.....	35
3.3.1. Problematické aspekty ustanovení § 71b NotŘ v kontextu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR	37

3.3.2. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 2085/2019	37
3.4. Notářský zápis jako evropský exekuční titul dle § 71c NotŘ	39
4. Vady notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti s ohledem na exekuční řízení	41
4.1. Přezkum notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti.....	42
4.2. Přezkum notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti v exekučním řízení	42
4.3. Odpovědnost notáře.....	45
Závěr	48
Seznam použitých zdrojů	51
Abstrakt	55
Abstract	56
Klíčová slova	57
Key Words.....	57

Seznam použitých zkratk

NotŘ	Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnost (notářský řád)
EŘ	Zákon č. 120/2001 Sb., O soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů
OSŘ	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
ZŘS	Zákon č. 292/2013 Sb., zvláštní řízeních soudních
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
Zákon o odpovědnosti	Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

Úvod

V oblasti práva a exekučních postupů sehrává klíčovou roli existence exekučního titulu, který slouží jako právní podklad pro nucené vymáhání povinností. Aby mohl věřitel účinně uplatňovat svoji pohledávku v rámci exekučního řízení, musí mít v rukou exekuční titul, kterým nejčastěji bývá rozhodnutí soudu (např. rozsudky, usnesení, platební rozkazy, schválený smír aj.). Ve výčtu exekučních titulů dle EŘ či OSŘ se můžeme setkat i s tituly, které sice nejsou v rámci širší veřejnosti tolik známé, avšak zajišťují pro věřitele mnohem efektivnější způsob vymáhání pohledávek v rámci exekučního řízení.

Diplomová práce je zaměřena na konkrétní exekuční titul – notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný notářem. Obsahem je obecná analýza notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti jako exekučního titulu, přičemž hlavním cílem je poskytnutí komplexního přehledu o tomto právním institutu a zhodnocení jeho významu a funkce v praxi.

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je specifický právní institut, který subjektům poskytuje praktický, rychlý a bezpečný nástroj pro zajištění právních závazků a jejich exekuční vymahatelnost. Pokud nastane situace, že dlužník odmítá dobrovolně dostát svým povinnostem a splatit dluhy, věřiteli zásadně nezbývá nic jiného, než před zahájením nedobrovolného vynucení povinnosti (exekuce) zajistit exekuční titul. Nejčastějším exekučním titulem bývá vykonatelné rozhodnutí soudu, které obsahuje povinnost dlužníka uhradit daný dluh. K získání tohoto rozhodnutí musí věřitel podstoupit nalézací řízení u soudu, které bývá často zdlouhavé, finančně náročné a s nejistým výsledkem. Díky tomu řada věřitelů zvažuje, zda se jim vůbec vyplatí podstupovat zdlouhavé a nákladné řízení. Někteří se dokonce rozhodnou své pohledávky nevybíhat, neboť jim nepřipadá ekonomicky smysluplné vynakládat finanční prostředky na proces, který nemusí přinést dostatečný návrat investic.

Mnohem efektivnějším řešením, jak se vyhnout složitému nalézacímu řízení a zároveň urychlit samotný proces vymáhání pohledávek vůči dlužníkovi, je sepsání notářského zápisu se svolením dlužníka k přímé vykonatelnosti. Ten vzniká pod dohledem notáře, jakožto legitimní osobou, která do notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti zachytí právní jednání mezi věřitelem a dlužníkem. Součástí notářského zápisu je i doložka, ve které dlužník souhlasí, že notářský zápis poslouží jako exekuční titul, pokud svou povinnost nesplní.

Cílem mé diplomové práce je rozbor notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, jakožto exekučního titulu, analýza náležitostí potřebných pro sepsání samotného zápisu se svolením k vykonatelnosti a rozbor problematických právních aspektů z pohledu soudní judikatury, s nimiž se můžeme v této formě exekučního titulu setkat.

Jsem přesvědčena, že se jedná o institut, který je velmi prospěšný nejen pro účastníky závazkových právních vztahů, ale taktéž pro soudy, které nejsou natolik zatěžovány řešením případných sporů mezi účastníky. Sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti představuje finanční odlehčení státu, neboť odměnu notáři za sepsání notářského zápisu hradí sám žadatel.

Diplomová práce je členěna do pěti hlavních kapitol a dále do podkapitol druhé a třetí úrovně. První kapitola je věnována obecné analýze exekučního titulu a jeho významu v kontextu notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Pro ucelenější pochopení exekučního titulu se zde přehledově zabývám procesními podmínkami exekučního řízení, výčtem exekučních titulů, vykonatelností po formální i materiální stránce a neposledně i přezkumem exekučního titulu doplněným o judikaturu.

Druhá kapitola vymezuje zákonem stanovené náležitosti pro sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Notářský zápis je taktéž považován za veřejnou listinu, a proto musí splňovat dané předpoklady, které v kapitole blíže vymezuji.

Třetí kapitola je věnována aktuální právní úpravě forem notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti dle § 71a odst. 1 a 2, 71b NotŘ, součástí je i rozbor speciální podoby notářského zápisu, coby evropského exekučního titulu (§71c NotŘ). V této části se setkáme s teoretickými poznatky jednotlivých notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti, které jsou doplněny případy z praxe, kterými se zabývaly soudy ve svých rozhodnutích.

Závěrečná čtvrtá kapitola vymezuje možné vady notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti a jejich vliv na samotnou exekuci. S existencí vad nepochybně souvisí i možná odpovědnost notáře. Právní úpravu odpovědnosti za újmu při výkonu notářské profese nalezneme v NotŘ a zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím. Tato odpovědnost obvykle vzniká v případech, kdy notářský zápis trpí vadami, které vedou k jeho nevykonatelnosti, a tím způsobí účastníkovi újmu.

V diplomové práci pracuji zejména s platnou a účinnou právní úpravou jednotlivých institutů, které se prolínají celou prací, odbornými publikacemi, komentářovou literaturou a odbornými články. Hlavním zdrojem diplomové práce jsou rozhodnutí soudů, zejména soudní rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky.

Z důvodu limitace rozsahu práce se nezabývám historickým pozadím notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti a komparací s jinými právními řády. Při psaní diplomové práce aplikuji především analytickou a deskriptivní metodu, při interpretaci jednotlivých znění zákona používám zejména jazykový, systematický a teleologický výklad.

1. Vymezení exekučního titulu

S ohledem na název diplomové práce, který obsahuje pojem exekuční titul, považuji za vhodné alespoň v obecné rovině se této problematice věnovat. Podstatou vykonávacího řízení je vynucení plnění, které vychází z rozhodnutí nebo jiného aktu, který jej autoritativně stanovuje. Právě tento podklad pro soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci označujeme jako titul pro soudní výkon rozhodnutí nebo exekuční titul.¹

Exekuční titul můžeme chápat jako určitou listinu, která disponuje zákonem stanovenými vlastnostmi, aby sloužila jako podklad pro exekuční vynucení splnění povinnosti v ní uložené. Nejčastějším exekučním titulem je soudní rozhodnutí vydané v civilním soudním řízení, které obsahuje závazek spočívající v uložení povinnosti povinnému k peněžitému nebo nepeněžitému plnění a v závislosti na tom, přiznává právo oprávněnému.²

Exekučním titulem mohou být i rozhodnutí, která vznikla mimosoudní cestou. Za takové považujeme i notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti. Notářský zápis byl mezi ostatní exekuční tituly zaveden novelou zákona č. 519/1991 Sb. ze dne 5. listopadu 1991. Domnívám se, že zákonodárce zamýšlel zavést takový exekuční titul, který nebude procházet nalézacím řízením, neboť náležitosti pro něj kladené jsou na takového úrovní, že o nich mezi stranami není žádného sporu a soud by se jimi zabýval pouze formálně či okrajově. Notářský zápis představuje listinu, která vznikla předem zákonem stanoveným postupem, kterou vytvořil orgán k tomu zmocněný a svou povahou je veřejnou listinou, což ji dodává zvláštní důkazní sílu. Právě díky těmto vlastnostem jej můžeme řadit mezi vykonatelné exekuční tituly v exekučním řízení.

Nutno poznamenat, že každý notářský zápis není exekučním titulem. K tomu, aby mohla být na základě notářského zápisu nařízena a vedena exekuce, musí být splněny zákonem stanovené náležitosti obsažené v § 274 písm. e) OSŘ, které obsahují předpoklady pro jeho materiální a formální vykonatelnost. Nelze opomenout ani na náležitosti obsažené v notářském řádu. Jedná se o formální náležitosti stanovené pro sepisování notářského zápisu v § 62 a násl. NotŘ a náležitosti týkající se každého typu notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti dle § 71a odst. 1, 71a odst. 2 a 71b NotŘ.

¹ WINTEROVÁ, Alena a kol. *Civilní právo procesní. Díl druhý: Řízení vykonávací, řízení insolvenční. 2. aktualizované vydání.* Praha: Leges, 2018. s. 28.

² ZEŽULA, Aleš. In: SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád.* 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 261.

1.1. Exekuční titul jako součást podmínek exekučního řízení

Exekuční titul je podstatou exekučního řízení, jelikož se jedná o základní a bezpodmínečný předpoklad pro nařízení a vedení exekuce. Řadíme jej mezi základní procesní podmínky, které se vyžadují pro zahájení exekučního řízení.³

Procesní podmínky lze definovat jako základní procesní předpoklad k tomu, aby soud mohl autoritativně rozhodnout o právech a povinnostech hmotněprávní povahy.⁴ Zkoumání podmínek exekučního řízení je v rovině teorie poměrně upozadované, i přesto že exekuční řízení je součástí civilního procesu, se kterým je spjata problematika takzvaných procesních podmínek (podmínek řízení).

Nezbytným předpokladem pro vynucení uložené povinnosti vůči povinnému subjektu v rámci exekučního řízení je splnění podmínek exekučního řízení, které můžeme dělit na procesní podmínky exekučního řízení v širším smyslu a podmínky exekučního řízení v užším smyslu.⁵

Exekuční titul je podmínka v užším slova smyslu, kterou řadíme mezi absolutní věcné předpoklady exekuce (výkonu rozhodnutí). Absolutními je označujeme proto, že musí existovat vždy a příslušný orgán k nim přihlíží z moci úřední. Vedle exekučního titulu považujeme za další věcný předpoklad exekuce (neboli podmínku v užším smyslu) klauzuli vykonatelnosti, což je prohlášení veřejné autority, která stvrzuje fakt, že daný právní akt obsahuje vlastnost vykonatelnosti. Pro úplnost lze uvést, že mezi podmínky exekučního řízení v širším smyslu řadíme například procesní podmínky na straně soudu, což je pravomoc soudu (v případě exekučního řízení dle EŘ je to pravomoc soudního exekutora) a příslušnost soudu. Dále se zkoumají procesní podmínky na straně účastníků exekučního řízení, což je procesní subjektivita, procesní způsobilost a způsobilost zástupců účastníků řízení. Řadíme zde i podmínky, jejichž existence může zapříčinit nemožnost pokračování v řízení. Spadá sem *res iudicata* – překážka věci pravomocně soudem rozhodnutá a *lis pendens* – překážka věci zahájené. Nelze taktéž opomenout na věcné procesní podmínky, jako je zaplacení soudního poplatku a existence návrhu na zahájení řízení.⁶

Posledním věcným předpokladem exekuce je způsobilost věcného, sekundárního předmětu exekuce k výkonu rozhodnutí. Aby byla způsobilost dána, nesmí se jednat o předměty

³ ZEZULA, Aleš. In: SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 252

⁴ ŠÍNOVÁ, Renata a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2020. s. 153.

⁵ ŠÍNOVÁ, Renata a kol. *Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. s. 23.

⁶ Tamtéž.

v negativním výčtu věcí, které jsou vyloučeny z exekuce a na kterých stanovena povinnost nemůže být realizována, jsou to například zdravotnické potřeby, snubní prsteny nebo obvyklé vybavení domácnosti aj.).⁷

1.2. Výčet exekučních titulů dle EŘ a OSŘ

Výčet exekučních titulů nalezneme v exekučním řádu (§ 40 EŘ) a v občanském soudním řádu (§ 274 OSŘ). Zákonodárce uvedl výčet exekučních titulů v obou normách, byť by postačilo uvést pouze rozdíly mezi nimi, neboť oba výčty jsou – téměř – shodné. Na první pohled se však mohou oba výčty jevit rozdílně, a to zejména ze slovního vyjádření, výkladem a porovnáním však dovozujeme jejich vzájemnou podobnost.⁸ Oba výčty exekučních titulů jsou demonstrativní, tedy neúplné. To dokládají ustanovení, která umožňují vykonat i jiné rozhodnutí, schválené smíry a listiny jejichž výkon připouští zákon.

Výčet exekučních titulů v EŘ je oproti úpravě v OSŘ stanoven úžeji. Dle EŘ nemůžeme v rámci exekučního řízení vymáhat vykonatelná rozhodnutí státního notářství a dohody jimi schválené ani vynucovat rozhodnutí, jejichž výkon podléhá ZŘS. Exekuční cestou dle EŘ nemůžeme taktéž vynucovat rozhodnutí orgánů EU na cizích rozhodnutí.⁹

Za zmínku stojí velká exekuční novela, která nabyla účinnosti od 1. 1. 2013. V ní bylo zavedeno specifikum spočívající ve výčtu exekučních titulů dle EŘ oproti OSŘ. Exekučními tituly v EŘ mohou být na rozdíl od vykonávacího řízení dle části šesté OSŘ i tituly, které lze vykonat výlučně ve správním nebo daňovém řízení. Na to reaguje i § 251 odst. 2 OSŘ který stanovuje, že pokud by byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí týkající se titulu, který se vykonává výlučně ve správním nebo daňovém řízení, soud takový návrh odmítne s odůvodněním, že jeho projednání není v působnosti soudu.¹⁰

V OSŘ nalezneme obecnou úpravu v části šesté s názvem výkon rozhodnutí, která je subsidiárně použitelná jak k úpravě v ZŘS, tak i k úpravě v EŘ (§ 52 odst. 2 EŘ). V případě, že exekuční řád mlčí, pro účely exekučního řízení zákon zakotvuje podpůrnou aplikaci OSŘ.¹¹

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je považován jak za titul pro soudní výkon rozhodnutí dle části šesté OSŘ, tak i za exekuční titul dle exekučního řádu.

⁷ ŠÍNOVÁ, Renata a kol. *Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. s. 26.

⁸ KASÍKOVÁ, Martina. In: KASÍKOVÁ, Martina a kol. *Exekuční řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 279.

⁹ WINTEROVÁ, Alena a kol. *Civilní právo procesní. Díl druhý: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. s. 33.

¹⁰ LEVÝ, Jirí In: SVOBODA, Karel a kol. *Občanský soudní řád*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 2.

¹¹ SVOBODA, Karel. In: SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 375.

V § 274 odst. 1 písm. e) OSŘ nalezneme notářský zápis se svolením k vykonatelnosti v podobě titulu pro soudní výkon rozhodnutí. Titulem jsou pak všechny tři formy notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti vymezené v § 71a odst. 1, 71a odst. 2 a 71b NotŘ.

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti dle § 40 odst. 1 písm. d) EŘ, v zákonném znění zní: „*notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu.*“ Stejně jako v případě právní úpravy notářského zápisu v OSŘ, jsou v exekučním řádu exekučním titulem všechny tři formy notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti.¹²

1.3. Vykonatelnost exekučního titulu

Nezbytná vlastnost, která se pojí k exekučnímu titulu je jeho vykonatelnost. Ačkoliv jsou všechna rozhodnutí závazná, vynutitelná soudní cestou jsou pouze ta rozhodnutí, která znějí na plnění (*dare, facere, omittere, pati*). Soud před nařízením exekuce zkoumá, zdali je exekuční titul vykonatelný, a to jak po stránce formální, tak i po stránce materiální (obsahové). Jakmile jsou splněny tyto předpoklady a obě stránky jsou v jednotě, je možné nařídit nucený výkon exekuce, tedy uložit povinnému povinnost splnění i proti jeho vůli.¹³ V opačném případě je exekuční návrh exekučním soudem zamítnut.

Obecně vzato lze říct, že k formálním náležitostem exekučního titulu patří splnění zákonem stanovených předpokladů, které jsou u jednotlivých rozhodnutí vymezeny ve zvláštních právních předpisech, naopak materiální vykonatelnost klade důraz na obsahovou stránku, konkrétně přesné označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinnosti a určení lhůty ke splnění povinnosti.¹⁴

1.3.1. Formální vykonatelnost

Formální vykonatelnost a jeho náležitosti stanovuje právní předpis, který upravuje řízení, ve kterém bylo rozhodnutí vydáno. Okamžik nabytí vykonatelnosti se může lišit, neboť český právní řád obsahuje různá rozhodnutí.¹⁵ Například dle § 28 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení *nabývá rozhodčí nález dnem svého doručení účinku pravomocného soudního rozhodnutí, čímž se současně stává soudně vykonatelným.* Oproti tomu předmětný

¹² MACHAČ, Martin. *Notářský zápis o právním úkonu se svolením k vykonatelnosti*. Brno, 2010. Rigorózní práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, katedra občanského práva.

¹³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2009, sp. zn. 20 Cdo 2224/2007

¹⁴ TRIPES, Antonín. In TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 40.

¹⁵ Tamtéž.

notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je vykonatelný až k určitém okamžiku. Podle závěru judikatury Nejvyššího soudu ČR nastává vykonatelnost u notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti (§ 71a odst. 1, 71a odst. 2 a 71b NotŘ) v okamžiku, kdy povinný nesplní povinnost obsaženou v notářském zápise řádně a včas. Notářský zápis je po formální stránce vykonatelný uplynutím lhůty k plnění.¹⁶ Každopádně společným znakem je, že pokud je titul vykonatelný, lze na jeho základě vést exekuci a splnění povinnosti lze vynutit i proti vůli osoby, které byla povinnost uložena.

Rozhodnutí, které je formálně vykonatelné, je opatřeno potvrzením o vykonatelnosti, známé též jako doložka vykonatelnosti, tzv. *exequator*. Jedná se o úkon, jehož podstatou je vydání potvrzení o vykonatelnosti příslušným orgánem, který rozhodnutí vydal.¹⁷ Doložka vykonatelnosti je svou povahou veřejnou listinou. V případě, že vyvstanou pochybnosti ohledně správnosti údajů v doložce o vykonatelnosti, popřípadě je učiněna námitka účastníka řízení, soudy mohou přezkoumat tyto náležitosti v průběhu celého exekučního řízení.¹⁸ Podmínku splnění formální vykonatelnosti posuzuje soud z úřední povinnosti u všech exekučních titulů.¹⁹

Zda je rozhodnutí formálně vykonatelné soud zkoumá k okamžiku, kdy došlo k podání exekučního návrhu.²⁰ V situaci, kdy soud zjistí vadu exekučního titulu (nesprávnost údajů v doložce o vykonatelnosti nebo nesplnění podmínky formální vykonatelnosti), je povinen návrh na nařízení exekuce zamítnout nebo exekuci, pokud již byla nařízena, zastavit.²¹

1.3.2. Materiální vykonatelnost

Obsahem materiální vykonatelnosti, jakožto předpokladu pro nařízení výkonu rozhodnutí je:

- označení osoby povinné
- označení osoby oprávněné
- vymezení obsahu práv a povinností
- vymezení rozsahu práv a povinností

¹⁶ usnesení Nejvyššího soudu, ze dne 20. října 2008, sp. zn. 20 Cdo 477/2007

¹⁷ ŠÍNOVÁ, Renata a kol. *Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. s. 28.

¹⁸ ZEŽULA, Aleš. In SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 264.

¹⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. ledna 2006, sp. zn. 20 Cdo 1105/2005

²⁰ SVOBODA, Karel. In: SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni. Civilní proces z pohledu účastníka*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 603.

²¹ ZEŽULA, Aleš. In SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 264.

- stanovení lhůty ke splnění povinnosti.

Jedná se o obligatorní náležitosti rozhodnutí, neboť v případě absence těchto předpokladů nemůže být rozhodnutí vykonatelné a nemůže být podkladem pro soudní výkon rozhodnutí.²² V případě, že by byl výkon rozhodnutí i přesto nařízen, musí být řízení dle § 268 odst. 1 písm. a) OSŘ zastaveno, a to v jakémkoliv stádiu řízení. Povinnost vymezená v exekučním titulu musí být definovaná objektivním způsobem, tak aby nevzbuzovala pochybnost u osob stojících vně právního vztahu.²³

Materiální vykonatelnost se projeví zásadně ve výroku rozhodnutí, neboť pouze ten je závazný. Výrok musí být definován jasně, určitě a srozumitelně. V případě nesrovnalostí ohledně výroku, může k pochopení věci soud vycházet z odůvodnění, nesmí však výrok jakkoli doplňovat nebo jej napravovat.²⁴ Pokud nastane situace a exekuční titul je materiálně nevykonatelný, soud musí takový návrh zamítnout. Pakliže byla exekuce (výkon rozhodnutí) nařízena, musí soud řízení, a to i bez návrhu, zastavit.²⁵

Pokud chceme zajistit, aby notářský zápis se svolením k vykonatelnosti byl materiálně vykonatelný, a tedy způsobilým stát se exekučním titulem, musí splňovat formální náležitosti stanovené pro sepisování notářských zápisů o právních jednáních dle § 62 a násl. NotŘ. Mezi ně řadíme přesnou individualizaci oprávněného a povinného, přesné vymezení práv a povinností k plnění, přesný rozsah plnění a přesně stanovenou lhůtu k plnění.²⁶

1.3.3. Označení osoby povinné a oprávněné

Nedílnou náležitostí exekučního titulu, jakožto předpokladu materiální vykonatelnosti je jasná identifikace osoby povinné a osoby oprávněné v rozhodnutí. Pokud se jedná o fyzickou osobu, je na místě uvádět jméno, datum narození a bydliště. U právnické osoby je pak vyžadován její název, sídlo a identifikační číslo, popřípadě další údaje dle § 79 odst. 1 věta druhá a třetí OSŘ.²⁷

Tyto specifikace mají zabránit případné záměně osob. Nejvyšší soud ČR se ve svém rozhodnutí zabýval situací, kdy byla osoba žalovaná v platebním rozkazu identifikována pouze jménem a příjmením (bez dalších identifikačních znaků jako je rodné číslo či datum narození),

²² ŠÍNOVÁ, Renata a kol. *Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. s. 26.

²³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2004, sp. zn. 20 Cdo 1119/2004

²⁴ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. října 2006, sp. zn. 20 Cdo 3036/2005

²⁵ zpráva Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 30. prosince 1983, sp. zn. Cpj 40/83

²⁶ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. října 2000, sp. zn. 21 Cdo 2949/99

²⁷ ZEŽULA, Aleš. In SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 253.

důsledku čehož se jméno, příjmení a bydliště žalované osoby shodovalo s jinou osobou, a to zapříčinilo nevykonatelnost exekučního titulu. Znění zákona v § 79 odst. 1 věta třetí OSŘ *doplnění dalšími údaji potřebnými identifikaci účastníků řízení* tedy hlavně míří na situace, kdy na jednom bydlišti pobývá více osob nosící stejné jméno a příjmení.²⁸ Nejvyšší soud se v usnesení sp. zn. 21 Cdo 2101/98, 20 Cdo 1020/99 přiklonil k názoru, že v ostatních případech, kdy jsou účastníci v rozhodnutí nepřesně označeni, se automaticky rozhodnutí nevykonatelným nestává, pokud je možné jiným způsobem vyvodit komu svědčí právo nebo komu je uložena povinnost.²⁹ Závěry Nejvyššího soudu ČR považují za velmi relevantní z hlediska práv oprávněných osob, neboť příliš striktním jednáním soudu, popřípadě jiného orgánu, by mohla být porušena práva těchto osob.

Jestliže se v exekučním řízení nachází více subjektů na straně povinné či oprávněné, je zapotřebí z hlediska materiální vykonatelnosti stanovit způsob jejich vypořádání (dělitelným plněním nebo solidárně). Pokud však takový údaj absentuje, subsidiárně použijeme ust. § 261a odst. 3 OSŘ (popřípadě § 40 odst. 3 EŘ), které takový nedostatek odstraní. U dělitelného plnění se užije fikce o vypořádání rovným dílem, a to pouze mezi povinnými.³⁰ Pokud byla povinnost k dělitelnému plnění v notářském zápise uložena více dlužníkům, aniž by notářský zápis stanovil, že má dlužníky být plněno solidárně či děleně (a jakými podíly), uplatní se zásada, že povinni jsou povinni plnit stejným dílem.³¹

1.3.4. Stanovení obsahu a rozsahu práv a povinností a lhůta k plnění

Nepostradatelným předpokladem pro nařízení exekuce je přesné vymezení obsahu a rozsahu povinností v rozhodnutí, a to jasným a určitým způsobem, o kterém nejsou žádné pochybnosti. V opačném případě, kdy nebude možné vyvodit údaje o povinnosti výkladem nebo přihlédnutím ke způsobu exekuce, nebude možné takové rozhodnutí vykonat a soud návrh na nařízení exekuce zamítne.³² Nejvyšší soud dovodil, že i hmotněprávní povaha vymáhaného nároku je dostačující pro vymezení obsahu a rozsahu povinností. V usnesení sp. zn. 21 Cdo 1720/2004 připustil, že absence údaje ve výrokové části o časovém období, ze kterého se vypočítá poplatek z prodlení nečiní rozhodnutí materiálně nevykonatelným. Pokud je zřejmé, že jde o poplatek z prodlení dle občanského zákoníku.³³

²⁸ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. září 2009, sp. zn. 20 Cdo 4055/2007

²⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. února 1999, sp. zn. 21 Cdo 2101/98

³⁰ ZEZULA, Aleš. In SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 260.

³¹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. září 2014, sp. zn. 21 Cdo 494/2014

³² usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003

³³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. ledna 2005, sp. z. 21 Cdo 1720/2004

Požadavek přesnosti a určitosti klademe i na případy, kdy je podstatou peněžité plnění. Exekuční titul znějící na zaplacení peněžité částky musí obsahovat přesnou výši plnění, případně správné vyčíslení smluvních pokut, úroků z prodlení, placení ve splátkách a dalších.³⁴ Tento požadavek se týká i žaloby o nařízení soudního prodeje zástavy, která musí obsahovat údaje o výši zajištěné pohledávky, popřípadě údaje o výši příslušenství, která má být uspokojena z výtěžku po zpeněžení zástavy. Absence těchto poznatků způsobuje materiální nevykonatelnost rozhodnutí.³⁵

Za podstatné tedy považuji stanovit povinnost tak, aby byl přesně vymezen její obsah a rozsah, neboť takový nedostatek může způsobit oprávněnému nemožnost uspokojení se z jeho pohledávky. Stěžejní je hlavně přesná identifikace u exekučních titulů na nepeněžité plnění, tj. tam, kde se žádá vydání movité věci nebo vyklizení nemovitosti. V těchto případech musí být předmětná věc popsána takovým způsobem, aby nemohla být substituována jinou věcí, která obsahem závazku není.

Taktéž exekuční titul týkající se povinnosti k nepeněžitému plnění musí dle § 258 odst. 2 OSŘ odpovídat některému z vyjmenovaných způsobů exekuce, neboť jinak nelze takový titul po materiální stránce vykonat. Výkon rozhodnutí je možné nařídit a provést pouze způsoby uvedené v § 257 OSŘ, a to vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci a provedením prací a výkonů.³⁶

Rozhodnutí, na jehož podkladě má být vedena exekuce (výkon rozhodnutí), musí obsahovat lhůtu ke splnění povinnosti, tzn. *pariční lhůtu*. Jakmile lhůta ke splnění povinnosti v rozhodnutí soudu absentuje, můžeme subsidiárně použít ustanovení § 40 odst. 2 EŘ (popř. § 261a odst. 2 OSŘ). Zde je stanoveno, že má být povinnost splněna do tří dnů, u vyklizení bytu pak do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí.³⁷ Toto ustanovení patří mezi obecné a podpůrné pravidlo u rozhodnutí, ve kterém absentuje lhůta k plnění. Nelze jej však užít u všech exekučních titulů. Tuto výjimku představuje notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, u kterého musí být přesně a určitě vymezen okamžik, do kterého se povinná osoba zavazuje předmět plnění poskytnout a současně musí být vymezen i okamžik, po jehož marném uplynutí může oprávněná osoba podle notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti navrhnout exekuci (nařízení výkonu rozhodnutí). Stanovení lhůty pro plnění, popřípadě konkrétního

³⁴ ZEZULA, Aleš. In SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 253.

³⁵ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2008, sp. zn. 21 Cdo 1145/2007

³⁶ KRBEK, Pavel. In DRÁPAL, Ljubomír a kol. *Občanský soudní řád I, II*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 2181.

³⁷ ŠÍNOVÁ, Renata a kol. *Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. s. 26.

časového okamžiku je zde především chápáno jako nezbytný předpoklad pro materiální vykonatelnost titulu, ze kterého se zjišťuje splatnost závazku, na rozdíl od lhůty k plnění u rozhodnutí, co by procesněprávního předpokladu vykonatelnosti.

Lhůta pro plnění však nemůže být stanovena tak, aby uplynula už k okamžiku, kdy je notářský zápis účastníky sepsován. Takové sjednání by odporovalo samotné podstatě notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, neboť povinný svoluje k vykonatelnosti až tehdy pokud to, k čemu se zavázal, nesplní řádně a včas.

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti nabývá vykonatelnosti, jakmile se v něm obsažený dluh stal dospělým, případně došlo ke splnění odkládací podmínky, na kterou byl dluh vázán.

1.4. Přezkum exekučního titulu

Ustálená soudní judikatura zastává názoru, že v rámci exekučního řízení soudu nepřisluší přezkum věcné správnosti rozhodnutí (exekučního titulu), jehož výkon se navrhuje. Platí zde vázanost jeho obsahem, kdy se při nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) nezkoumá, zdali byla vymáhaná povinnost dobrovolně splněna, nýbrž se vychází z nároku oprávněného obsaženého v návrhu na nařízení exekuce.³⁸

Podle Nejvyššího soudu ČR platí stanovisko, že hodnocení návrhu na nařízení exekuce obsahuje pouze to, zda byl exekuční titul vydán oprávněným orgánem, zda jsou splněny náležitosti po stránce formální a materiální, či zda je dána věcná legitimace oprávněného a povinného. V případě vymožení peněžitého plnění, se zkoumá, zdali je exekuce navržena v takovém rozsahu, který pokryje požadavky oprávněného.³⁹

Setkáme se však s řadou rozhodnutí, která představují výjimku z takového pravidla. Za průkopnická rozhodnutí v otázce věcného přezkumu exekučního titulu bych zmínila nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2230/16, sp. zn. II. ÚS 3194/17 nebo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 4044/2019, sp. zn. 20 Cdo 1641/2018, které zformulovaly výjimku z výše uvedeného pravidla.

Soudy ve svých rozhodnutí poukazují na situace, kde je přítomna „zjevná nespravedlnost“. V takovýchto případech je možné, aby byl exekuční titul podroben věcnému přezkumu, popřípadě aby byla v důsledku toho exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ

³⁸ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2009, sp. zn. 20 Cdo 3296/2007

³⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2009, sp. zn. 20 Cdo 3907/2007

zastavena. Soudy s tímto neurčitým pojmem „zjevná nespravedlnost“ operují poměrně často, proto považují za vhodné jeho význam alespoň v jednom rozhodnutí demonstrovat.

Ústavní soud ve svém nálezu Pl. ÚS 3194/18 ze dne 1. dubna 2019 posuzoval otázku vedení exekuce proti stěžovateli na základě rozsudku, ve kterém měl stěžovatel zaplatit částku 25.000 Kč s úroky z prodlení ve výši 1 % denně z této částky od 2. 5. 2009 do zaplacení. V důsledku nárůstu úroků měl stěžovatel zaplatit přes 900.000 Kč. Stěžovatel zpochybňoval výši úroků a namítal lichevní povahu smlouvy o úvěru, v důsledku čehož navrhoval zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ. K tomuto návrhu se obecné soudy postavily poměrně negativně a jednotně uvedly, že nemohou zkoumat věcnou správnost exekučního titulu, neboť *„exekuční řízení je ze své podstaty určeno pouze pro faktický výkon rozhodnutí.“*⁴⁰

Ústavní soud se prvotně zabýval otázkou, zda lze výjimečně zkoumat nedostatky exekučního titulu v rámci exekučního řízení, pokud byl tento titul původně vydán obecnými soudy. K tomu uvedl řadu nálezů, ve kterých došlo ke „zjevné nespravedlnosti.“⁴¹ Například v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3216/14 shledal nespravedlnost v tom, že stěžovateli (povinný v exekučním řízení) byla exekučním návrhem způsobena újma, kdy byl nadměrně zatížen důsledky exekuce a placením nákladů, i přesto že byl připraven závazek plnit a byl ochotný projevit součinnost oprávněnému. Ústavní soud dal za pravdu, že zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ je správné, neboť se stěžovatel potýkal s takzvaným *šikanózním exekučním návrhem*, který představoval zvláštní případ zneužití práva.⁴²

Za zmínku stojí i nález sp. zn. Pl. ÚS 2230/16, ve kterém byl zastaven výkon rozhodnutí, neboť došlo k popření základních principů právního státu. Nespravedlnost spočívala v tom, že stěžovatel, byť byl osobou zdravotně postiženou a držitelem průkazu ZTP/P, byla proti němu vedena exekuce pro nezaplacení jízdného, když takovýto dluh neměl vůbec vzniknout, neboť držitelé průkazu ZTP/P mají nárok na bezplatnou dopravu.⁴³ Dopravní podnik nemohl po stěžovateli, jakožto držiteli průkazu ZTP/P požadovat úhradu z titulu nezaplaceného jízdného.

S ohledem na výše zmíněnou judikaturu, pak Ústavní soud v předmětném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3194/18 rozhodl, že: *„(...) v exekučním řízení obecným soudů přísluší se zabývat zásadními vadami exekučního titulu a jsou povinny výkon rozhodnutí zastavit podle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ také v případech, v nichž by výkon rozhodnutí vedle ke zjevné nespravedlnosti, nebo byl dokonce v rozporu s principy právního státu.“*⁴⁴

⁴⁰ usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. července 2018, č.j. 69 Co 214/2018-68

⁴¹ nález Ústavního soudu ze dne 1. dubna 2019, sp. zn. Pl. ÚS 3194/18, bod 17

⁴² nález Ústavního soudu ze dne 17. prosince 2015, sp. zn. Pl. ÚS 3216/14

⁴³ nález Ústavního soudu ze dne 1. listopadu 2016, sp. zn. Pl. ÚS 2230/16

⁴⁴ nález Ústavního soudu ze dne 1. dubna 2019, sp. zn. Pl. ÚS 3194/18

Stručně řečeno, pokud exekuční soudy shledají zásadní vadu v exekuční titulu, (zjevná nespravedlnost, rozpor s principy právního státu, rozpor s dobrými mravy) jsou povinny exekuci zastavit, a to i v případě, kdy povinný byl v nalézacím řízení pasivní a svá práva aktivně nehájil.

Názory odborné veřejnosti jsou k prolomení zásady věcného přezkumu exekučních titulů poměrně skeptické. Já v tom osobně spatřuji nedostatek respektování základních mantinelů mezi nalézacím a exekučním řízením, kdy je například popíráno kontradiktorní postavení stran účastníků, ze kterých jim vyplývají určitá procesní práva a povinnosti. Důsledné uplatňování stanoviska Ústavního soudu může být taktéž problematické, neboť může dojít k oslabení právní závaznosti všech pravomocných a vykonatelných soudních nebo správních rozhodnutí apod. Na druhou stranu, je nutno ocenit snahu Ústavního soudu, který tímto krokem zacílil na zajištění větší ochrany pro osoby povinné.

2. Notářský zápis

Notářský zápis představuje kvalifikovaný typ listiny, který jej odlišuje od běžných soukromých listin. Jedná se o veřejnou listinu nadanou tzv. veřejnou vírou, která symbolizuje obecné přesvědčení, že výsledky činnosti notáře garantují zákonnost řešení konkrétního právního vztahu, případně správnost právního jednání, ledaže je prokázán opak. Hlavní činností notáře dle § 2 NotŘ je sepis notářských zápisů jako veřejných listin.⁴⁵

Pod notářským zápisem si můžeme představit formu právního dokumentu, který zachycuje právní jednání mezi účastníky. Žadatelé notářský zápis upřednostňují zejména pro jeho důkazní hodnotu a právní jistotu, neboť je svou povahou veřejnou listinou. Díky tomu se zvyšuje důvěryhodnost a legitimita právního dokumentu, což může být důležité zejména při obchodních transakcích nebo dědických řízeních. Notář taktéž ověřuje identitu stran a zajišťuje, že jsou účastníci plně srozuměni s právními důsledky svých jednání.

Touto formou se u notáře sepisují například kupní, darovací smlouvy, závěti, manželské smlouvy, listiny týkající se zakládání nebo rozhodování v obchodních společnostech či právě právní jednání, ve kterých osoba povinná souhlasí se svolením s vykonatelností ohledně dohodnutého závazku.

Byť je notářský zápis se svolením k vykonatelnosti považován za titul pro nařízení výkonu rozhodnutí (exekuci), vykazuje speciální vlastnosti, které jej odlišují od ostatních exekučních titulů. Není rozhodnutím a ani nevykazuje právní účinky s rozhodnutím spojené, jako je například právní moc či závaznost pro účastníky a všechny orgány. Dle § 6 NotŘ jej řadíme mezi veřejné listiny. Proto je ze své povahy spíše formálního charakteru, neboť obsahuje takové náležitosti, díky kterým je jako titul pro nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) vykonatelný.⁴⁶

Judikatura Nejvyššího soudu ČR se opakovaně kloní k názoru, že notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je formálního charakteru, na jehož základě je vytvořen tzv. smluvní exekuční titul. Proto také dohoda oprávněného a povinného v notářském zápise není hmotněprávní povahy a sama o sobě nezakládá vznik, změnu nebo zánik práv a povinností účastníků právního vztahu. Jedná se pouze o jednu z náležitostí, kterou musí takový zápis

⁴⁵ JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr, a kol. *Notářský řád*. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 304.

⁴⁶ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2005, sp. zn. 20 Cdo 2618/2004

obsahovat, aby byl z materiálního hlediska vykonatelný.⁴⁷ S ohledem na formální charakter notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti a jeho řazení mezi veřejné listiny se v následujících řádcích budu zabývat veřejnými listinami a náležitostmi, které jsou obligatorními předpoklady pro notářský zápis jako exekuční titul.

2.1. Veřejná listina dle OSŘ

Český právní řád užívá pojem veřejná listina běžně, můžeme se s ním setkat v trestním, správním i občanském právu. Každá oblast práva však vykládá institut veřejné listiny ze svého pohledu, a tudíž se neseťkáme s obecnou definicí použitelnou pro celý právní řád. Pro účely notářského zápisu a s ním související pojetí veřejné listiny, budeme vycházet z definice obsažené v § 134 OSŘ, jelikož právě použití veřejných listin je klíčové v civilním procesu.

Praktický význam má v procesním právu rozlišení listin na listiny veřejné a listiny soukromé. Veřejná listina se od soukromých (ostatních) listin odlišuje svou zvláštní povahou, která se projevuje pouze tehdy, pokud jsou splněny předpoklady v § 134 OSŘ.

Zákonná definice veřejných listin v § 134 OSŘ zní: *„listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.“* V návaznosti na zákonné znění dělíme veřejné listiny do dvou definičních skupin.

Pro první definici veřejných listin je určující, zdali byly listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány, které jsou k tomu příslušné. V druhé definici jsou zmíněny veřejné listiny, za které je prohlásil zákon. Pod druhou definici řadíme notářský zápis, jeho stejnopis, výpis z notářského zápisu a listiny o ověření (§ 6 NotŘ) nebo exekutorský zápis (§ 79 EŘ). V případě, že listiny nepodřadíme pod výše zmíněné definice, jedná se o listiny soukromé.⁴⁸

Dle mého názoru nemůžeme ustanovení § 134 OSŘ považovat za dokonalé, neboť nelze prohlásit o všech veřejných listinách, že se jedná o nařízení nebo prohlášení orgánu, který jej vydal. Jsou to totiž notářské zápisy, ve kterých notář notářským zápisem ani listinou o ověření nic nenařizuje ani neprohlašuje, pouze osvědčuje existenci dané skutečnosti nebo stvrzuje, že bylo učiněno prohlášení.

⁴⁷ rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2000, sp. zn. 21 Cdo 267/2000

⁴⁸ HROMADA, Miroslav. In SVOBODA, Karel a kol. *Občanský soudní řád*. 3. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 1.

Upřesnění nalezneme v § 568 odst. 1 OZ, kde je stanoveno: *„Je-li nějaká skutečnost potvrzena ve veřejné listině, zakládá to vůči každému plný důkaz o původu listiny od orgánu nebo osoby, které ji zřídily, o době porřízení listiny, jakož i o skutečnosti, o níž původce veřejné listiny potvrdil, že se za jeho přítomnosti udála nebo byla provedena, dokud není prokázán opak.“*

Další nedostatek legislativního rámce v procesních předpisech vidím v absenci úpravy důsledků veřejných listin o právním jednání. Právní jednání se totiž neosvědčuje ani nepotvrzuje. Jedná se o samotný projev vůle (například darovací smlouva), který má stranami zvolenou právní formu. Doplnění právní úpravy nalezneme v § 568 odst. 2 OZ: *„Zachycuje-li veřejná listina projev vůle osoby při právním jednání a je-li jednajícím podepsána, zakládá to vůči každému plný důkaz o takovém projevu vůle. To platí i v případě, že byl podpis jednajícího nahrazen způsobem, který stanoví zákon.“*⁴⁹

Zásadní rozdíl mezi veřejnou a soukromou listinou z procesního hlediska spočívá v jejich důkazní síle. U veřejné listiny se presumuje její pravost a správnost, ledaže je prokázán opak. U soukromých listin je zapotřebí zkoumat jejich pravost, tzn. zdali soukromá listina pochází od subjektu, který je označován jako její vystavitel. Při hodnocení, popřípadě popírání jejich pravosti tíží důkazní břemeno toho účastníka, který ze skutečností v ní uvedených pro sebe vyvozuje příznivé účinky.⁵⁰ Jakmile účastník učiní jednání spočívající v pouhém „formálním“ popření listiny, nastupuje u druhého účastníka, který tvrdil skutečnosti uvedené v soukromé listině povinnost tvrzení a povinnost důkazní.

V případě veřejné listiny vycházíme z domněnky její pravosti a správnosti. To dokládá i ustanovení § 568 odst. 1 OZ: *„Je-li nějaká skutečnost potvrzena ve veřejné listině, zakládá to vůči každému plný důkaz o původu listiny od orgánu nebo osoby, které ji zřídily, o době porřízení listiny, jakož i o skutečnosti, o níž původce veřejné listiny potvrdil, že se za jeho přítomnosti udála nebo byla provedena, dokud není prokázán opak.“*, taktéž i výše zmíněný § 134 OSŘ obsahuje domněnku správnosti: *„potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno či potvrzeno.“*

Pokud účastník napadá správnost veřejné listiny, nepostačuje pouhé „formální“ popření, jako u zmíněných soukromých listin, ale je vyžadováno předložení důkazů, které

⁴⁹ JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 58.

⁵⁰ usnesení Nejvyššího soudu, ze dne 9. října 2000, sp. zn. 22 Cdo617/99

odůvodňují pochybnosti o pravosti listiny. Aby mohl být účastník v popírání úspěšný, musí unést břemeno tvrzení a břemeno důkazní.⁵¹

S veřejnou listinu je často spojován termín veřejné víry. Veřejná víra spočívá ve zvláštním osvědčení pravdivosti. K tomu je třeba splnění specifických předpokladů, jako je zabezpečení pořizení v nestranném a nezávislém prostředí a vyhotovení na takové úrovni, která nevyvolává pochybnosti o právních a skutkových okolnostech.⁵²

U veřejných listin sepsaných notářem je veřejná víra vtělena do osoby notáře a do skutečnosti, že originál notářského zápisu je uložen na bezpečném místě ve sbírce notářských zápisů a je zde i archivován. Právě díky těmto vlastnostem dokládáme veřejnou víru.

2.1.1. Notářský zápis jako veřejná listina

Podstata činnosti notáře spočívá v sepisování notářských zápisů jako veřejných listin, což vede k pevným základům právních vztahů a právní jistotě vůbec. V případě sepsání veřejné listiny notářem je s listinou spojena veřejná víra v její správnost a pravost.⁵³

Aby mohl být notářský zápis považován za veřejnou listinu, musí být splněno několik předpokladů. Zásadní je třeba stanovit, jaké náležitosti musí listina obsahovat, aby plnila svůj účel. Dalším důležitým předpokladem je stanovení postupů pro vytváření těchto dokumentů, včetně dodržení předepsaných pravidel a podmínek ze strany notáře. Ten musí mít vysokoškolské vzdělání, být bezúhonný, splnit notářskou praxi a notářské zkoušky a být pojištěný pro odpovědnost za újmu způsobenou při výkonu notářství.⁵⁴ V opačném případě, kdy listina vyhotovená notářem nesplňuje všechny náležitosti, nelze ji považovat za listinu vymezenou tímto zákonem a ani za veřejnou listinu.⁵⁵

V návaznosti na zákonnou definici veřejné listiny v § 134 OSŘ: „*jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.*“ je zvláštním předpisem mimo jiné myšlen i notářský řád. Právě ustanovení § 6 NotŘ stanovuje jaké notářské listiny jsou považovány za veřejné listiny, za předpokladu, že splňují zákonem stanovené náležitosti.

⁵¹ HROMADA, Miroslav. In SVOBODA, Karel a kol. *Občanský soudní řád*. 3. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, marg. č. 1.

⁵² JINDŘICH, Miloslav. Veřejné listiny – stěžejní úloha notářství. *Ad Notam*, 2010, č. 1, s. 3.

⁵³ KLEIN, Šimon. Veřejné listiny a jejich důkazní síla. *Ad Notam*, 2014, č. 4, s. 3.

⁵⁴ JINDŘICH, Miloslav. Veřejné listiny – stěžejní úloha notářství. *Ad Notam*, 2010, č. 1, s. 3.

⁵⁵ JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 57.

Aby mohla mít listina statut notářského zápisu a veřejné listiny, musí splňovat náležitosti uvedené v § 63 odst. 1 NotŘ, současně musí dojít i ke splnění náležitostí stanovených pro každou notářskou listinu dle § 58 a § 59, § 68 an., o kterých pojednávám níže.

Co se však týká náležitostí stanovených u jednotlivých forem notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti, ty jsou vyžadovány zejména k tomu, aby mohly sloužit jako exekuční titul, případně jako titul pro výkon rozhodnutí.⁵⁶ Pokud tedy nastane situace, že notářský zápis nespĺňuje náležitosti stanovené pro jednotlivé formy notářských zápisů dle § 71a an. NotŘ, ale zároveň je tato listina v souladu s náležitostmi pro sepis notářského zápisu dle § 63 NotŘ, bude se jednat o notářský zápis a současně o veřejnou listinu. Nedostatek náležitostí dle § 71a an. povede pouze k nemožnosti, aby listina byla exekučním titulem nebo titulem pro soudní výkon rozhodnutí.

2.2. Předpoklady pro sepis notářského zápisu

2.2.1. Notářský zápis jako součást notářství

Formulaci pojmu notářství budeme v NotŘ hledat jen marně, jedná se však o základní pojem, který je veřejností užíván, avšak bez zákonné definice, a ne zcela přesně. Podle mého názoru můžeme výkon notářství chápat jako určitou právní činnost, vykonávanou v rámci svobodného povolání a pouze osobami, které tak pověřil stát. Výkon probíhá na základě státem svěřených činností, kdy předmětem je poskytování právních služeb, a to zákonem předepsanou formou, v zákonem vymezených oblastech a za úplatu. Notářství se oproti jiné právní činnosti vymezuje veřejnou vírou, která přiznává právním jednání předpoklad správnosti a zákonnosti. Současně k výkonu notářství je zákonem předepsaný požadavek nestrannosti.⁵⁷

Oproti advokacii je okruh osob v notářské profesi značně omezen, neboť k jeho výkonu nepostačuje pouze splnění podmínek, ale notář musí být takto pověřen – jmenován do notářského úřadu. Počet notářů v České republice je stanoven ministrem spravedlnosti na návrh Notářské komory ČR. V každém obvodu okresního soudu, může být pouze určitý počet notářských úřadů. Notářský úřad není omezen na časové období. Funkce notáře zaniká smrtí, dosažením sedmdesátého roku věku, pozbytím předpokladů pro výkon funkce (např. pozbytí

⁵⁶ JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 60.

⁵⁷ K podstatě notářství srov. FOUKAL, Martin, JINDŘICH, Miloslav. *Zásady notářství ve světle minulosti, současnosti a budoucnosti. Právní rozhledy*, 2006, č. 2, s. 79-84.

státního občanství, omezení svéprávnosti aj.) nebo jej za zákonem stanovených podmínek může odvolat ministr spravedlnosti.

Agenda notářského úřadu zahrnuje širokou škálu činností, která se týká různých oblastí práva. Notář vykonává funkci soudního komisaře v pozůstalostním řízení, zajišťuje převody vlastnických práv k nemovitostem, ověřuje totožnost osob či pravdivost a platnost právních dokumentů, činí úkony z oblasti obchodního práva, sestavuje notářské zápisy o právním jednání aj. Veškerá tato činnost klade důraz na pečlivost a představuje právní jistotu a transparentnost pro účastníky a žadatele o úkon.

Rozsah činnosti notáře nalezneme v § 2, 3 a 4 NotŘ, kde je stanoveno, co se výkonem notářství rozumí. Výčet stěžejních činností nalezneme v § 2 NotŘ, které hovoří o „*sepisování veřejných listin o právních jednáních, osvědčování právně významných skutečností a prohlášení, přijímání listin a peněz do notářské úschovy*.“ Notář může taktéž poskytovat právní rady a zastupovat účastníky, avšak se zákonným omezením oproti advokátům. Pokud tak stanoví zvláštní zákon, je notář oprávněn vykonávat i jinou činnost, kde řadíme například činění úkonů v pozůstalostním řízení.

Notář je zavázán vykonávat svou činnost nestranně a nezávisle (§ 2 a 5 NotŘ). Nezávislost se projevuje v tom, že notář nemá povinnost při výkonu notářství následovat pokyny žadatele o úkon, protože ten není jeho klientem. Nestrannost notáře je pak důležitým atributem k tomu, aby jím vydané listiny byly nadané veřejnou vírou a měly statut veřejné listiny.⁵⁸

Domnívám se, že podstatnou a velmi zodpovědnou výsečí činnosti notáře je právě sepisování notářských zápisů o právním jednání. Notář zde vystupuje jako nestranný právní poradce pro účastníky právního jednání. Jeho rádcovství však nespočívá v nabádání účastníků ke změně vůle svého právního jednání, nýbrž poskytuje své znalosti z oblasti práva, aby byla uzavřená dohoda svým obsahem spravedlivá a v souladu s platnými právními předpisy. Příkladem zásahu notáře může být upozornění na ujednání smluvní pokuty nebo úroku z prodlení v dohodě v rozporu se zákonem, či poukázání na rozpor s dobrými mravy. Právě díky poučení a právní kontrole notáře je zajištěna větší pravděpodobnost, že účastníky sjednaná dohoda bude po všech stránkách vyhovující a zabrání se tak vzniku možných potenciálních sporů. Úkolem notáře tedy není pouhé zasazení právního jednání účastníků do příslušné formy, mnohem důležitější je, aby se přesvědčil o vážné a skutečné vůli účastníků a poučil je o možných důsledcích dohody.

⁵⁸ JINDŘICH, Miloslav. Úvaha o smluvních exekučních titulech s důrazem na dohody o splnění nároku se svolením k vykonatelnosti a na pravidla jejich pořizování. *Komorní listy*, 2010, č. 4, str. 17.

Dle dikce § 52 NotŘ je notář v rámci své činnosti vázán zákony, dalšími obecně závaznými právními předpisy a taktěž pokyny klienta, jde-li o činnost mimo výkon notářství. Obsah pokynů klienta však musí být v souladu s obecnými předpisy, neboť ty notář nesmí porušit. Příkladem může být požadavek ze strany klienta na jinou než předepsanou formu listiny nebo žádost o porušení povinností týkající se nestrannosti notáře. V tomto případě může notář pokyny, které jsou v rozporu s právem dle taxativního výčtu v § 53 NotŘ odmítnout, aby tak zachoval zásady notářské činnosti.⁵⁹ NotŘ vymezuje i případy, kdy je notář povinen úkon odmítnout, příkladem může být § 74 odst. 5 „*neovládá-li notář nebo jeho pracovník jazyk, v němž je listina porížena, vyzve žadatele, aby předložil překlad listiny tlumočnickem. Nestane-li se tak, notář úkon odmítne.*“

2.2.2. Notářský zápis o právním jednání

Právní úprava notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti je systematicky členěna do části šesté oddílu prvního NotŘ s názvem *Sepisování notářských zápisů o právním jednání*. S ohledem na to, musí notářský zápis se svolením k vykonatelnosti splňovat jak náležitosti stanovené pro jednotlivé formy, tak i obecnější náležitosti stanovené pro notářský zápis podle § 62 an. NotŘ. Pokud by notářský zápis se svolením k vykonatelnosti nespĺňoval náležitosti podle tohoto oddílu, nemohl by být notářským zápis, a tudíž ani exekučním titulem.⁶⁰

S ohledem na znění zákona v § 62 odst. 1 NotŘ náleží sepisování notářských zápisů o právním jednání notářům. Úpravu notářského zápisu o právním jednání nalezneme v § 62 a násl. NotŘ. Primárně však musí být splněny obecné náležitosti notářské listiny uvedené v § 58 a 59 NotŘ a speciální náležitosti notářských listin dle § 68 a 69 odst. 3 NotŘ, které jsou sepisované za účasti svědků, důvěrníků nebo tlumočnicků. S ohledem na výše uvedené musí notářský zápis se svolením k vykonatelnosti vedle náležitostí, podle kterých jej řadíme do příslušných forem, splňovat i náležitosti pro notářský zápis o právním jednání podle § 62 an. NotŘ, neboť zde je systematicky zařazen.

Notářský zápis o právním jednání představuje listinu, ve které je formálně zachyceno právní jednání mezi účastníky. Vedle dalších formálních náležitostí musí být z listiny patrná způsobilost účastníků k právnímu jednání, což je vedle dalších skutečností stvrzeno osobou notáře.⁶¹

⁵⁹ JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 269.

⁶⁰ Tamtéž s. 304.

⁶¹ ŠPOKOVÁ, Eliška. Přehled notářských zápisů v právních předpisech. *Ad Notam*, 2003, č. 6, s. 126.

Mezi obecné náležitosti notářských listin řadíme požadavek sepsání listin v českém jazyce, jinak se použije ustanovení § 69 NotŘ (sepsání za přítomnosti tlumočnicka). Další obecné náležitosti notářských listin nalezneme v § 59 odst. 1 NotŘ týkající se používání zkratk, které mohou být pouze všeobecně známé. V druhém odstavci je dalším předpokladem uvádění *data sepsání notářské listiny výše peněžitého plnění, délka lhůt k plnění a spoluvlastnické podíly se vypisují také slovy. Číselné označení stran notářské listiny se vypisuje jen slovy.* S tím se pojí požadavek určitosti a srozumitelnosti, což je nepostradatelný předpoklad notářských zápisů obecně, a i notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti. Odstavec třetí pak upravuje postup podepisování notářských listin, kdy se *účastníci, svědci, důvěrníci a tlumočníci podepisují na konci notářské listiny před podpisem notáře, který ke svému podpisu připojí úřední razítko.* Požadavek podepisování notářských listin se z povahy věci týká pouze notářských zápisů o právních jednání.⁶²

Kromě obecných náležitostí stanovených pro každou notářskou listinu, musí notářský zápis o právním jednání obsahovat specifické náležitosti uvedené v § 63 NotŘ. Tyto náležitosti můžeme rozdělit na požadavky na straně účastníků, jako je jejich identifikace, prohlášení o způsobilosti samostatně právně jednat, jejich podpisy aj. a požadavky na straně notáře, týkající se formy úkonu, osvědčení předložených skutečností a dalších formálních úkonů.

Pokud notářský zápis se svolením k vykonatelnosti obsahuje nesprávný nebo neúplný údaj o ověření totožnosti účastníků, popřípadě dalších osob, nezpůsobuje to nevykonatelnost notářského zápisu jako exekučního titulu. Jestliže ale dojde k takovému zjištění v průběhu exekuce, jedná se o důvod pro její zastavení dle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ.⁶³ Pokud by však nebyly splněny náležitosti týkající se notářského zápisu dle § 63 NotŘ, jednalo by se o zásadní vadu, bez kterého by listina neměla statut notářského zápis a ani veřejné listiny.

⁶² JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 297.

⁶³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. srpna 2017, sp. zn. 20 Cdo 3231/2017

3. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti

Kapitola je věnována charakteristice aktuální právní úpravy notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti, jako speciálnímu typu notářského zápisu o právním jednání obsaženém v § 71a odst. 1 a 2, 71b NotŘ, součástí kapitoly je i rozbor speciální podoby notářského zápisu, coby evropského exekučního titulu (§71c NotŘ). Kapitola obsahuje teoretické poznatky, spočívající v analýze jednotlivých notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti, které jsou doplněny o případy z praxe, kterými se zabývaly soudy ve svých rozhodnutích. Zmíněné skutečnosti jsou podloženy závěry z odborné literatury, avšak hlavním zdrojem poznatků jsou závěry Nejvyššího soudu ČR, které se dané problematice hojně věnují.

Notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti systematicky řadíme do části šesté, oddílu druhého – notářský zápis se svolením k vykonatelnosti v NotŘ. Před účinností novely OSŘ provedenou zákonem č. 30/2000 Sb. bychom úpravu notářského zápisu našli právě v OSŘ, což způsobovalo řadu výkladových problémů, viz důvodová zpráva: *„dosavadní úprava, vzbuzovala výkladové obtíže a její nejasnost byla příčinou nejednotného postupu notářů při sepisování těchto notářských zápisů.“*⁶⁴ Díky reakci zákonodárce dnes nalezneme notářský zápis se svolením k vykonatelnosti v NotŘ, kam koncepčně patří a toto umístění bylo i dle mého názoru logickým a správným krokem. Za ne zcela vhodné systematické řešení však považuji rozvržení třech typů notářských zápisů v § 71a odst. 1, 71a odst. 2 a § 71b NotŘ, které působí nepřehledně. Je zjevné, že důvodem uspořádání a následné nekonzistence je původní právní úprava, která obsahovala pouze jeden zápis se svolením k vykonatelnosti. Následnou novelizací se však tato úprava rozšířila o další dva typy a zdá se, že zákonodárce nechtěl počet paragrafů v NotŘ rozšiřovat. Z důvodu přehlednosti by podle mého názoru bylo mnohem vhodnější zařadit každý typ notářského zápisu do samostatného paragrafu.

Notářským zápisem se svolením k vykonatelnosti se můžeme vyhnout mnohdy zdoluhavému soudnímu řízení a získat tak v poměrně rychlém časovém rozmezí exekuční titul. Obsahem notářského zápisu je pouze závazek, ze kterého vyplývá povinnost, jež má být na základě zápisu vymožena. Notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti musí splňovat striktní formálně obsahové náležitosti, neboť právě ony nahrazují autoritativní rozhodnutí soudu a jejich aplikace představuje zásadní zásah do práv a povinností účastníků závazkového právního vztahu, tím že se již nepředpokládá v budoucnu řešení sporu prostřednictvím nalézacího řízení.

⁶⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Služba notáře spočívající v sepisu notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti je zpoplatněna částkou, kterou stanoví Notářský tarif v příloze *Sazebník odměny notáře za úkony notářské činnosti a za úkony některé jiné činnosti*. V závislosti na výši předmětu plnění (výši peněžité pohledávky) je vypočtena konečná odměna.⁶⁵

Notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti dělíme do následujících forem:

1. Notářský zápis o právním jednání se svolením k vykonatelnosti (§ 71a odst. 1 NotŘ),
2. Notářský zápis obsahující jednostranné uznání pohledávky se svolením k vykonatelnosti (§ 71a odst. 2 NotŘ),
3. Notářský zápis o dohodě se svolením k vykonatelnosti (§ 71b NotŘ).

3.1. Notářský zápis dle ustanovení § 71a odst. 1 NotŘ

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti podle § 71a odst. 1 NotŘ se vyznačuje svým hmotněprávním charakterem, který zahrnuje vícestranné právní jednání a jehož výsledkem je vznik závazkového právního poměru. Notářský zápis podle tohoto ustanovení obsahuje dohodu mezi účastníky, která zakládá závazek (peněžité povahy) a zavázaný účastník dává svolení k vykonatelnosti, pokud svou povinnost řádně a včas nesplní.⁶⁶

Aktuální platné znění ustanovení § 71a odst.1 NotŘ je: „*Notářský zápis o právním jednání, ve kterém se účastník zaváže splnit peněžitý dluh vyplývající ze zakládaného závazkového právního vztahu právním jednáním, o kterém je notářský zápis, může obsahovat svolení zavázaného účastníka, aby byl podle tohoto zápisu nařízen a proveden výkon rozhodnutí (vedena exekuce) a aby byl takový notářský zápis exekučním titulem, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.*“

Obsah závazku je na rozdíl od § 71b NotŘ vymezen úžeji, neboť se uplatní pouze u peněžité pohledávky, tudíž smlouva o dílo (§ 2430 a násl. OZ) nebo směnná smlouva (§ 2184 a násl. OZ) je z povahy závazku vyloučena. Jiné, než peněžité pohledávky je možné

⁶⁵ V závislosti na výši předmětu plnění (výši peněžité pohledávky) je vypočtena konečná odměna. Pokud bychom žádali o sepis notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti ohledně peněžité pohledávky ve výši 100.000 Kč, výše odměny⁶⁵ včetně daně z přidané hodnoty by dle přílohy Notářského tarifu činila 3.630 Kč. Pokud by se účastník rozhodl vymáhat své plnění soudní cestou pomocí žaloby na plnění ohledně stejné částky, tedy 100.000 Kč, činil by pouze soudní poplatek vypočtený dle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, 5.000 Kč. K tomu je však nutné přičíst případnou odměnu za právní zastoupení a další náklady související se soudním procesem. Je důležité upozornit, že srovnání finanční náročnosti obou postupů závisí na konkrétních okolnostech každé situace. V tomto případě je však sepis notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti z finanční stránky mnohem ekonomičtější než soudní řízení. Notářský zápis může být v mnoha případech levnější a rychlejší než soudní řízení, zejména pokud jde o jednodušší transakce nebo dohody. Na druhou stranu, soudní řízení poskytuje širší ochranu a je vhodné pro komplexnější a spornější případy, kde je zapotřebí důkladného vyšetření skutkových okolností a aktivního dokazování.

⁶⁶ HÖNIG, Ondřej. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti jako exekuční titul. *Komorní listy*, 2018, č. 4, s. 22.

uplatnit podle ustanovení § 71b NotŘ. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti se dle § 71a odst. 1 NotŘ může týkat pouze právního vztahu mezi účastníky, tzn. dvoustranného nebo vícestranného právního vztahu. Tento notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný pouze osobou povinnou nelze považovat za exekuční titul a nelze na základě něj nařídít výkon rozhodnutí (exekuci), byť by povinná osoba udělila souhlas k vykonatelnosti.⁶⁷

Podstatnou náležitostí notářského zápisu je *svolení zavázaného účastníka s vykonatelností*. Svolením se rozumí souhlasné prohlášení (projev vůle) osoby, aby byl notářský zápis exekučním titulem a mohl být na základě něj veden výkon rozhodnutí (exekuce) v případě, že účastník nesplní předmětnou povinnost řádně a včas.⁶⁸

3.1.1. Problematické aspekty ustanovení § 71a odst. 1 NotŘ v kontextu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

Ustanovení § 71a odst. 1 NotŘ stanovuje, že právní jednání, o kterém má být sepsán notářský zápis, musí obsahovat výši pohledávky a lhůtu ke splnění povinnosti. Nepochybně musí notářský zápis obsahovat i obecné náležitosti dle ustanovení § 62 a násl. NotŘ, kterým jsem se věnovala v II. kapitole této diplomové práce.

K výši pohledávky se vyjadřoval Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí, sp. zn. 20 Cdo 2685/2003, ve kterém zkoumal náležitosti smlouvy o úvěru, jež byla sepsána ve formě notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Ve smlouvě o úvěru byla stanovena pouze maximální hranice úvěru, tedy *poskytnutí úvěru dlužníkovi až do výše 60.000.000, - Kč*. Podmínka peněžité pohledávky byla sice splněna, nebyla však vymezena její přesná výše. Tím bylo učiněno neurčité a nepřesné vyjádření předmětu plnění, což se projevilo v notářském zápisu se svolením k vykonatelnosti a zapříčinilo jeho nezpůsobilost být exekučním titulem a oprávněná osoba tak ztratila výhodu vymoci svůj nárok mimo nalézací soudní řízení.⁶⁹ Způsobilý notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je tedy pouze ten, který obsahuje přesné, jasné a určité vymezení předmětu plnění – výši pohledávky, čímž je i zajištěna právní jistota mezi účastníky.

Určení lhůty pro plnění je další náležitostí, kterou musí obsahovat právní jednání ohledně kterého má být pořízen notářský zápis se svolením k vykonatelnosti dle § 71a odst. 1 NotŘ. Můžeme ji definovat jako časový úsek pro splnění závazku účastníkem.

⁶⁷ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. července 2004, sp. zn. 20 Cdo 928/2003

⁶⁸ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2017, sp. zn. 20 Cdo 2137/2017

⁶⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 2004, sp. zn. 20 Cdo 2685/2003

Určená lhůta pro splnění závazku však nesmí předcházet dni sepsání samotného zápisu, zapříčinilo by to nezpůsobilost zápisu být exekučním titulem.⁷⁰ Nejvyšší soud ČR se ve svém rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 928/2003 vyjadřoval k případu, ve kterém nebyly splněny podmínky vykonatelnosti notářského zápisu spočívající toliko v údajích, do kdy má povinná osoba plnit. Nejvyšší soud ČR tak shrnul, že výkon rozhodnutí nelze podle takového notářského zápisu nařídit.⁷¹

Stejně jako notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, tak i ostatní exekuční tituly a rozhodnutí by měly obsahovat lhůtu ke splnění povinnosti plynoucí z rozhodnutí. Pokud však z exekučního titulu nedokážeme vyčíst lhůtu k plnění, můžeme podpůrně použít ustanovení § 40 odst. 2 EŘ, které stanovuje pravidlo, že povinnost obsažená v exekučním titulu má být splněna do 3 dnů a, jde-li o byt, tak do 15 dnů od právní moci rozhodnutí. Toto obecné pravidlo však obsahuje řadu výjimek, kdy lhůty mohou být stanoveny přímo právním předpisem nebo předpis stanovuje již přímo vykonatelnost titulu, bez ohledu na lhůtu k plnění. Nadto je v § 274 OSŘ systematicky a racionálně naznačeno, že tato fikce může být použita pouze na tituly, které byly vydány v souladu s tímto konkrétním právním předpisem. Tím je myšleno, že civilně procesní – exekuční předpis nemá mít schopnost zasahovat do hmotněprávních vztahů, které byly stanoveny jinými, navíc veřejnoprávními normami. Stejně pravidlo by mělo být dodržováno i v oblasti exekuce. Proto je ustanovení § 40 odst. 2 třeba interpretovat tak, že se nevztahuje na všechny tituly uvedené v § 40 odst. 1, ale pouze na tituly vydané v rámci občanského soudního řízení (§ 40 odst. 1 písm. a).⁷² Proto aplikace tohoto podpůrného pravidla není možná u notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti. Jak už jsem zmínila výše, na notářské zápisy jsou kladeny vysoké formální požadavky, na kterých je nutno bezvýhradně trvat, neboť právě díky nim se jedná o listinu s vyšší právní silou, která je použitelná jako exekuční titul.

Ústavní soud se taktéž vyjádřil k materiální vykonatelnosti notářského zápisu s ohledem na lhůtu ke splnění povinnosti. V první řadě upozornil, že soudy k náležitostem notářského zápisu přistupují zásadně formalisticky, a to právě z důvodu, že notářský zápis se svolením k vykonatelnosti nahrazuje autoritativní rozhodnutí soudu, je exekučním titulem a jeho aplikací dochází k razantnímu zásahu do práv a povinností účastníků závazkového právního vztahu tím, že se vzdávají projednání sporu v rámci soudního řízení. Na druhou stranu zmínil i nutnost

⁷⁰ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. května 2011, sp. zn. 20 Cdo 2814/2009

⁷¹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. července 2004, sp. zn. 20 Cdo 928/2003

⁷² KASÍKOVÁ, Martina. In: KASÍKOVÁ, Martina a kol. *Exekuční řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 294.

prosazování principu „autonomie vůle“, který se však uplatní pouze „v těch formálních mezích, jež jsou pro vykonatelnost notářského zápisu stanoveny zákonem, resp. v jeho rozumné judikатурní interpretaci.“ Předmětem zkoumání byla lhůta pro plnění u úroků z prodlení, která byla v notářském zápise se svolením k vykonatelnosti stanovena jako „do zaplacení“. Odvolací soud shledal takovéto stanovení lhůty plnění jako nedostatečné podle § 71a odst.1 NotŘ. Naopak Ústavní soud zaujal opačný postoj a připomenul rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 4. 2006 sp. zn. Cpjn 202/2005. V tomto rozhodnutí bylo zdůrazněno, že úrok z prodlení je příslušenstvím pohledávky a sdílí (v souvislosti se sjednáním lhůty k plnění) osud hlavního závazku. Spolu s dobou trvání povinnosti dlužníka platit úroky z prodlení vzniká z procesního hlediska následek, který spočívá v možnosti přiznat nárok na úroky z prodlení rovněž situaci, kdy jejich splatnost nastane až v budoucnu po vyhlášení (vydání) soudního rozhodnutí. Což je podle Nejvyššího soudu ČR dostatečné vymezení lhůty ke splnění. Pokud tedy díky takto formulovanému soudnímu výroku je založeno exekvovatelné plnění, tak by se obdobně mělo postupovat i v případě notářského zápisu, neboť z pohledu podmínky řádně stanoveného časového okamžiku zde není zásadní rozdíl.⁷³

Pokud jde o placení úroků Ústavní soud shledal názor odvolacího soudu ohledně jeho interpretace lhůty k plnění v § 71a odst.1 NotŘ jako „extrémní“ a v rozporu s ústavněprávními požadavky respektování autonomie vůle. Určení časového okamžiku „do budoucna“, resp. „do zaplacení“ je v souladu s náležitostmi obsaženými v NotŘ a nezpůsobuje materiální nevykonatelnost notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti. K tomu lze ještě doplnit názor Ústavního soudu vyslovený v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3381/10, že i v případě notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti „*má přednost výklad, který nezakládá neplatnost smlouvy, před výkladem, který neplatnost smlouvy zakládá, a to i v těch případech, jsou-li možné oba výklady.*“ Čímž demonstruje princip autonomie vůle a smluvní volnost stran, které se mohou uplatnit pouze v daných „formálních“ mezích, jež stanovuje zákon.

S názorem odvolacího soudu se neztotožňuji, přestože vnímám důležitost splnění formálních náležitostí pro sepis notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Právě díky vyšším požadavkům na náležitosti notářského zápisu se kompenzuje možnost vyhnout se klasickému nalézacímu řízení. Naopak sdílím stanovisko Ústavního soudu ohledně příliš formalistického přístupu odvolacího soudu, kterým je nerespektování autonomie vůle účastníků a dochází tak k porušení ústavně garantovaných základních práv.

⁷³ nálezu Ústavního soudu ze dne 23. října 2014, sp. zn. Pl. ÚS 3347/12

Výše uvedené závěry ohledně určení časového okamžiku „do zaplacení“ však nemůžeme uplatnit u nároku na smluvní pokutu, a to z toho důvodu, že smluvní pokuta není příslušenstvím pohledávky a nesdílí osud hlavního závazku. Nárok na smluvní pokutu vzniká při porušení smluvních práv a povinností a jedná se o samostatný závazek. V případě, že lhůta pro plnění u smluvní pokuty v notářském zápise absentuje a nelze určit splatnost, stane se notářský zápis po materiální stránce nevykonatelný.⁷⁴

3.2. Notářský zápis dle ustanovení § 71a odst. 2 NotŘ

V pořadí další forma notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti dle § 71a odst. 2 NotŘ zní: *„Notářský zápis o právním jednání, kterým je uznání peněžitého dluhu, může obsahovat svolení zavázaného účastníka, aby podle tohoto zápisu byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí (vedena exekuce) a aby byl takový notářský zápis exekučním titulem, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.“*

Notářský zápis obsahuje jednostranné právní jednání dlužníka, které je adresované věřiteli, tzn. právní jednání spočívající v uznání peněžitého dluhu. Součástí notářského zápisu je i nepochybně svolení osoby povinné (dlužníka) s vykonatelností, tedy souhlas s nařízením výkonu rozhodnutí (exekucí) pro případ, že svůj dluh nesplní řádně včas.⁷⁵

Právní jednání spočívající v uznání dluhu zakládá vyvratitelnou domněnku, že dluh v okamžiku jeho uznání trvá a existuje. Pro sepis notářského zápisu je klíčová existence závazkového právního vztahu, a z toho vyplývající i dluh. Vznik závazkového právního vztahu není možné založit při samotném sepisu notářského zápisu podle § 71a odst. 2 NotŘ, proto nelze například uznat dluh z budoucí smlouvy o zápůjčce předtím, než byly peněžní prostředky poskytnuty. Rozhodující je tedy poskytnutí peněžních prostředků dlužníkovi, ten však ale nemůže dluh uznat s podmínkou, že dluh vznikne.⁷⁶ Z textu zákona taktéž vyplývá, že použití předmětného notářského zápisu se omezuje pouze na peněžité dluhy.

Oproti prvnímu typu notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti dle § 71a odst. 1 NotŘ, je druhý typ notářského zápisu založený na jednostranném právním jednání dlužníka, není třeba dvoustranného či vícestranného právního vztahu. Díky notářskému zápisu dle § 71a odst. 1 NotŘ mohou účastníci mezi sebou uzavřít dohodu a založit tak závazek, to však skrze druhý typ notářského zápisu dle § 71a odst. 2 NotŘ nelze, neboť dluh již v okamžiku

⁷⁴ usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 2950/11

⁷⁵ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. prosince 2019, sp. zn. 20 Cdo 2013/2019

⁷⁶ BERNARD, Pavel, In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 365.

jeho uznání musí trvat. Společným znakem obou notářských zápisů je jejich omezení pouze na peněžité dluhy.

V praxi se můžeme setkat s určitou modifikací tohoto typu notářského zápisu. Jedná se o zahrnutí notářského zápisu dle § 71a odst. 2 do notářského zápisu „o dohodě“ dle § 71b NotŘ. Byť je z díkce zákona nepochybné, že uznání dluhu je jednostranné právní jednání dlužníka, a tudíž nelze o uznání dluhu sepsat dohodu či smlouvu, můžeme se setkat notářským zápisem se svolením k vykonatelnosti dle § 71b NotŘ, jehož obsahem je „dohoda“ o uznání dluhu. Dohoda podle § 71b NotŘ je dvoustranné právní jednání a je platná pouze tehdy, pokud obsahuje souhlas věřitele. Pokud by jej neobsahovala, avšak současně by notářský zápis splňoval náležitosti podle § 71a odst. 2 NotŘ, nebude se jednat o dohodu dle § 71b NotŘ, ale o notářský zápis podle § 71 odst. 2 NotŘ.

Domnívám se, že důvodem takto zavedené praxe je zaužívaný postup notářů z období před souhrnnou novelou z roku 2009 provedenou zákonem č. 7/2009 Sb. Do její účinnosti existovala pouze jedna forma notářského zápisu, a to právě notářský zápis „o dohodě“ podle § 71b NotŘ. Tento notářský zápis představoval obecnou formu, do které byly vtěleny všechny dnes existující formy notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti.

3.2.1. Problematické aspekty ustanovení § 71a odst. 2 NotŘ v kontextu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

Ze zákonného znění § 71a odst. 2 NotŘ vyčteme požadavek, že právní jednání, o kterém má být sepsán notářský zápis, musí obsahovat údaj o výši dluhu, označení právního důvodu dluhu, označení osoby věřitele, lhůtu pro zaplacení dluhu a povinnost dlužníka zaplatit dluh ve lhůtě.⁷⁷ Nepochybně musí notářský zápis obsahovat i obecné náležitosti dle ustanovení § 62 a násl. NotŘ.

Nejvyšší soud ČR se ve svém rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 2672/2017 ze dne 1. 11. 2017 zabýval náležitostí notářského zápisu dle § 71a odst. 2 NotŘ – a to právním důvodem dluhu. Právní důvod dluhu můžeme definovat jako skutečnost, díky které je pohledávka (dluh, závazek) založena, resp. podle které můžeme vyvozovat existenci samotné pohledávky.⁷⁸ Není potřeba, aby právní důvod byl vylíčen do všech podrobností, postačuje pouze obecné vymezení, proč má dlužník poskytnout plnění oprávněnému.⁷⁹

⁷⁷ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. října 2022, sp. zn. 20 Cdo 1091/2022

⁷⁸ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 2015, sp. zn. 29 Cdo 2513/2013

⁷⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. října 2017, sp. zn. 20 Cdo 3968/2016

V předmětném rozhodnutí účastníci uznali peněžitý dluh ve formě notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Právním důvodem tohoto závazku bylo uznání dluhu, ovšem toto uznání se lišilo od předchozího uznání dluhu, které bylo obsaženo v notářském spisu. Povinní nesouhlasili s názorem soudu prvního stupně i odvolacího soudu, kteří považovali jejich prohlášení o uznání dluhu za právní důvod. Nejvyšší soud ČR zaujal opačný názor a to, že nelze považovat uznání dluhu za právní důvod.⁸⁰ Tímto jednáním by totiž byl založen nový závazek, což by odporovalo samotné koncepci uznání dluhu. Uznání dluhu plní zajišťovací funkci spočívající ve vyvratitelné domněnce existence dluhu a posiluje pozici věřitele a nelze jim založit závazek nový, ale pouze uznat ten existující.

Požadavek na přesné vymezení právního důvodu dluhu pro nařízení exekuce je klíčové i u ostatních exekučních titulů, nejen u notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. V opačném případě, kdy nebude možné vyvodit údaje o povinnosti výkladem nebo přihlédnutím ke způsobu exekuce, nelze takové rozhodnutí vykonat a soud návrh na nařízení exekuce zamítne.

Jelikož podstatou notářského zápisu dle § 71a odst. 2 NotŘ je uznání dluhu, je na místě upozornit i na obecnou úpravu uznání dluhu obsaženou v § 2053 OZ. Dle dikce zákona je uznání dluhu dlužníkovo právo nikoli jeho povinnost. Dlužník svůj dluh uznává co do důvodu a výše, které je učiněno písemnou formou a adresované věřiteli.⁸¹

3.3. Notářský zápis dle ustanovení § 71b NotŘ

V praxi je za nejužívanější typ notářského zápisu považován notářský zápis dle § 71b NotŘ, a to hlavně díky tomu, že i přes novelu provedenou zákonem č. 30/2000 Sb., je součástí právního řádu ČR v téměř nezměněné podobě. Aktuální znění definuje tento notářský zápis v § 71b odst. 1 NotŘ: „*Notář sepíše na žádost notářský zápis o dohodě, kterou se účastník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového právního vztahu, v níž svolí, aby podle tohoto zápisu byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí (vedena exekuce) a aby byl takový notářský zápis exekučním titulem, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.*“

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti dle § 71b NotŘ vypadá tak, že je v něm identifikován dosud nesplatný, ale již existující (do zápisu nevtělený, ale jen v něm

⁸⁰ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. listopadu 2017, sp. zn. 20 Cdo 2672/2017

⁸¹ LASÁK, Jan. In HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054)*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1297.

popsaný) dluh, který má být pro případ svého řádného a včasného nezaplacení na základě zápisu vykonán. Jeho podstatou není hmotněprávní jednání, nezakládá se nový závazkový vztah, nemění se již stávající závazek ani se tímto závazek neuznává. Jinými slovy si notářský zápis se svolením k vykonatelnosti podle § 71b NotŘ můžeme představit tak, že jeho obsahem je procesní dohoda, ve které dlužník například slibuje, že splní závazek z předchozí uzavřené smlouvy o výpůjčce, kupní smlouvy apod., se současným svolením k vykonatelnosti, pokud řádně a včas svůj dluh nesplní. Na rozdíl od notářského zápisu dle § 71a odst. 1 NotŘ nemusí závazek znít pouze na peněžitou pohledávku.⁸²

Pokud by obsahem notářského zápisu byla novace⁸³ předchozích závazků, jednalo by se o zápis podle § 71a odst. 1 NotŘ. Jakmile by zápis obsahoval uznání závazku, který by byl již splatný, aplikovali bychom ustanovení § 71a odst. 2 NotŘ. V opačném případě, u nesplatného dluhu užijeme notářský zápis dle § 71b NotŘ.

Notář by měl skutečnosti, na nichž se pohledávka věřitele zakládá zkoumat nebo alespoň požadovat listinu či jiný důkaz, který osvědčuje, že účastníci před sepisem zápisu mezi sebou uzavřeli dohodu, ze které vznikla dlužníkovi povinnost. Pro správnost postupu by neměl spoléhat pouze na prohlášení účastníků závazku.

Notář může sepis notářského zápisu dle § 71b NotŘ odmítnout v zákonem stanovených případech dle § 53 NotŘ a násl., a to například pro rozpor se zákonem a obecně závaznými právními předpisy. Notář přezkoumává, jestli je možné na základě notářského zápisu s náležitostmi vymezenými v § 71b odst. 1 a 2 a na základě předchozího hmotněprávního jednání nařídit a provést exekuci. Pokud by smlouva o výpůjčce obsahovala vyšší úroky z prodlení, než stanoví zákon, notář odmítne exekuční titul sepsat, protože bude nevykonatelný z důvodu rozporu se zákonem.⁸⁴ Notář by tedy měl účastníky smlouvy, která má tvořit obsah notářského zápisu, upozornit na potenciální rizika týkající se platnosti nebo účinnosti dohody, kterou uzavírají. Určitou analogii můžeme spatřovat i u soudem schváleného smíru, jako exekučního titulu, ve kterém soud plní poučovací povinnost při uzavírání smíru dle § 99 OSŘ. Ta spočívá v tom, že předseda senátu věc probere s účastníky, upozorní je na právní úpravu a na stanoviska Nejvyššího soudu ČR a rozhodnutí uveřejněná ve Sbírce rozhodnutí. Podobně

⁸² SVOBODA, Karel. In SVOBODA, Karel. *Zastavení exekuce*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 91.

⁸³ Srov. § 1902 OZ „Dohodou o změně obsahu závazku se dosavadní závazek ruší a nahrazuje se novým závazkem. Může-li však dosavadní závazek vedle nového závazku obstát, má se za to, že nebyl zrušen.“

⁸⁴ JINDŘICH, Miloslav. Úvaha o smluvních exekučních titulech s důrazem na dohody o splnění nároku se svolením k vykonatelnosti a na pravidla jejich pořizování. *Komorní listy*, 2010, č. 4, str. 17.

jako notář, předseda senátu účastníky seznámí se svým hmotněprávním názorem a nastíní jim pravděpodobné důsledky uzavření dohody.

3.3.1. Problematické aspekty ustanovení § 71b NotŘ v kontextu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

Text zákona stanovuje obligatorní náležitosti dohody v § 71b odst. 2 NotŘ, a to identifikace osoby povinné a oprávněné, údaje o dluhu spočívající v popisu hmotněprávních skutečností, ze které dluh vznikl, lhůtu ke splnění povinnosti a samozřejmě i doložku vykonatelnosti – prohlášení povinné osoby o svolení k vykonatelnosti zápisu. Fakultativně si pak účastníci v návaznosti na třetí odstavec ustanovení mohou sjednat podmínky nebo doložení času, popřípadě i vzájemnou povinnost oprávněné osoby.

Pokud by notářský zápis se svolením k vykonatelnosti fakultativně obsahoval i splnění podmínky, lze dle § 43 EŘ: *„vydat pověření podle § 43a jen tehdy, prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila nebo že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit, nebo že nastal doložený čas.“* Takováto listina musí být vydaná nebo ověřena státním orgánem, popřípadě notářem. Nadto musí být listina opatřena podpisy, které jsou ověřeny zákonným způsobem.⁸⁵

3.3.2. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 2085/2019

Věřitel a dlužník spolu před notářem sepsali notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, jehož obsahem byla smlouva o výpůjčce se zajištěním závazku převodem vlastnického práva.⁸⁶ Jelikož povinný dluh řádně a včas neuhradil, právo věřitele k nemovitostem přestalo být podmíněné a věřitel se stal vlastníkem. Předmětem řešení byl následně sepsaný notářský zápis, ve kterém účastníci prohlásili, že povinný vyklidí nemovitost a zároveň, že povinný svoluje, aby byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí (exekuce), pokud do určené lhůty nemovitosti nevyklidí.

Podstatou rozhodnutí bylo řešení právní otázky, zda je možné, aby předmětem notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti (§ 71b NotŘ) byla povinnost vyklidit nemovitosti, a zda je možné tuto povinnost považovat za závazkový právní vztah mezi účastníky. Nejvyšší soud ČR zaujal formalistický přístup, a to že notářský zápis, kterým má být

⁸⁵ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. července, sp. zn. 21 Cdo 2201/2014

⁸⁶ srov. § 2040 OZ *„Smlouvou o zajišťovacím převodu práva zajišťuje dlužník nebo třetí osoba dluh tím, že věřiteli dočasně převede své právo. Má se za to, že zajišťovací převod práva je převodem s rozvazovací podmínkou, že dluh bude splněn.“*

vymožena povinnost spočívající ve vyklizení nemovitosti není závazkový právní vztah, nemá náležitosti dle § 71b NotŘ, a tudíž nemůže být exekučním titulem. Tvrdí, že notářským zápisem je možné vymáhat pouze povinnost ze závazkového právního vztahu (peněžité, nepeněžité závazky) a že vyklizení nemovitosti užívané bez právního důvodu závazkem není, neboť se chápe spíše jako ochrana vlastnického práva. Nadto Nejvyšší soud ČR explicitně nevyloučil možnost dohodnout závazek, který by odpovídal již existujícímu věcně právnímu nároku. Jeho závěry se spíše týkaly výkladu ustanovení § 71b NotŘ, než aby podrobil přezkumu dovolenost takového ujednání.

Výše zmíněné rozhodnutí způsobilo mezi odbornou veřejností rozruch a objevila se řada opačných názorů, které se přiklánějí spíše k tomu, že povinnost vyklidit nemovitosti je závazkový právní vztah a může být sepsán formou notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti dle § 71b NotŘ. Při řešení této otázky musíme nejprve vycházet z principu autonomie vůle, díky kterému si účastníci mohou sjednat většinu práv a povinností, nejsou-li v daném konkrétním případě omezeny zákonem. Aby bylo takové ujednání nepřípustné, musely by být shledány závažné důvody, které se však v předmětném rozhodnutí nenacházejí.

Pokud podrobíme výkladu jednání stran obsažené v notářském zápisu se svolením k vykonatelnosti, může nám vyplynout, že si strany povinnost vyklidit nemovitosti sjednaly jako speciální závazkovou povinnost. Na druhou stranu však můžeme jednání stran chápat jako stanovení termínu, do kdy mají být nemovitosti vyklizeny, a že do té doby nebude podána žaloba na vyklizení. V takovémto případě, kdy je výklad smluvního ujednání neurčitý, připadá v úvahu aplikace výkladového ustanovení v § 574 OZ. To implicitně stanovuje, že by měl být použit takový výklad, který dovoluje vůli stran uplatnit se. Vůle účastníků směřovala ke zřízení notářského zápisu jako exekučního titulu, a proto by měl být s ohledem na výše uvedené aplikován takový výklad, který připouští ujednání si povinnosti vyklidit nemovitosti jako závazkovou povinnost.

Jako další argument lze uvést srovnání povinnosti vyklizení nemovitosti s právním institutem nájmu bytu (§ 2235 a násl. OZ). Otázkou totiž je, zda má povinnost nájemce bytu vyklidit byt a předat jej pronajímateli po skončení nájmu charakter závazkové smluvní povinnosti nebo povinnost plyne z jiného právního důvodu.

Obecně je právo pronajímatele na vrácení věci chápáno jako právo obligační povahy a nárok plyne z nájemního vztahu, jako ze vztahu obligačního. Pokud tedy nájem bytu vznikl na základě smlouvy, pak má smluvní charakter a v případě skončení nájmu, resp. zániku obligačního práva z nájmu, vzniká obligační povinnost k vrácení této věci. Jestliže je pronajímatel zároveň i vlastníkem bytu, může současně uplatňovat i právo na ochranu

vlastnického práva.⁸⁷ Vzhledem k tomu, že právo pronajímatele na vrácení předmětu nájmu – bytu je obligační povahy a jedná se tedy o závazkový právní vztah, mělo by být postupováno obdobně v případě ujednání o vyklizení nemovitosti v notářském zápise se svolením k vykonatelnosti, jež byl předmětem rozhodnutí.

Jako jiné alternativní řešení kromě ochrany vlastnického práva ze strany státu, se jeví uzavření inominátní smlouvy dle § 1746 OZ mezi věřitelem a dlužníkem. „*Je to jeden z projevů autonomie vůle spočívající v možnosti uzavřít smlouvu, která není jako smluvní typ upravena v občanském zákoníku nebo jiném zákoně. Uplatní se zde obecné limity autonomie vůle (§ 1725 OZ).*“⁸⁸ Smlouva by obsahovala označení účastníků, označení nemovité věci, která má být vyklizená a stanovení lhůty, do které musí být předmětná nemovitost vyklizena, popřípadě další podmínky dohody. Díky takto sjednané smlouvě by vznikl závazkový vztah mezi vlastníkem nemovité věci a povinným, jež by byl v souladu s § 71b NotŘ a mohl být o něm sepsán notářský zápis se svolením k vykonatelnosti.

Sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti ohledně vyklizení nemovitosti se mi zdá jako vhodné a rychlé řešení, díky kterému se lze vyhnout zdlouhavému soudnímu řízení. Pozice věřitele je v tomto ohledu posilněna, neboť v případě, že nebude nemovitost vyklizena řádně a včas, může věřitel rovnou podat návrh k příslušnému exekučnímu soudu nebo exekutorovi. Ani dlužník se v tomto případě nedostává do nevýhodné pozice, neboť k vyklizení nemovitostí svoluje dobrovolně a za přítomnosti nestranné osoby, kterou je notář. Pakliže je zde dáno souhlasné prohlášení obou stran a jejich vůle tak učinit, soudy by takové jednání měly spíše respektovat a nehledat důvody, proč takové ujednání učinit neplatným.

3.4. Notářský zápis jako evropský exekuční titul dle § 71c NotŘ

Specifickým typem notářského zápisu dle § 71c NotŘ je notářský zápis, který se stvrzuje jako evropský exekuční titul. Odlišný od ostatních typů je v tom, že pouze prohlašuje notářské zápisy dle § 71a odst. 1 a 2, § 71b za tzv. úřední listiny, které se potvrzují jako evropský exekuční titul.

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. 4. 2004, které nabylo účinnosti dne 21. 10. 2005 se zavedl evropský exekuční titul pro nesporné nároky.

⁸⁷ K povaze povinnosti vyklidit byt po skončení nájmu *srov.* MELZER, Filip, TÉGL, Petr. Glosa k usnesení NS ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. 26 Cdo 2085/2019, ohledně notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. *Ad Notam*, 2021, č. 1, s. 3-7.

⁸⁸ HULMÁK, Milan In HULMÁK, Milan a kol. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054)*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 138.

V nařízení v § 200ua se setkáme s termínem úřední listina a s odkazy na ni. V právním řádu ČR však termín úřední listiny nenalezneme, jako náhradu v našem případě použijeme notářský zápis, který podmínky pro úřední listinu splňuje. Z toho dovozujeme, že notářský zápis a náležitosti k tomu stanovené jsou úřední listinou, která se potvrzuje jako evropský exekuční titul. Výsledkem je, že se u těchto listin nevyžaduje jejich uznání nebo jiný akt a jsou evropským exekučním titulem bez dalšího.⁸⁹ Tento evropský exekuční titul lze bez dalšího vykonat v zemích Evropské unie, aniž by musel být opatřen doložkou vykonatelnosti v zemi původu, to však za předpokladu, že je notářský zápis v členském státě vykonatelný, není v rozporu s pravidly v Rady (ES) č. 1215/2012, vyhovuje tzv. minimálním normám pro řízení o nesporných nárocích a rozhodnutí bylo vydáno v členském státě, ve kterém dlužník bydlí.⁹⁰

⁸⁹ BERNARD, Pavel. In BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 369

⁹⁰ WINTEROVÁ, Alena a kol. *Civilní právo procesní. Díl druhý: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018. s. 41.

4. Vady notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti s ohledem na exekuční řízení

I přesto, že notářský zápis se svolením k vykonatelnosti představuje pro účastníky listinu nadanou tzv. veřejnou vírou spočívající ve vyšší právní jistotě ohledně sjednaných závazků, může se stát, že notářský zápis obsahuje nedostatky, které ovlivní jeho vykonatelnost. V důsledku nevykonatelnosti notářského zápisu jako exekučního titulu může účastníkům vzniknout nemalá újma, za kterou odpovídá notář.

V praxi se můžeme setkat s dvojí povahou vad. Formálně-logické vady způsobují materiální nevykonatelnost notářského zápisu z důvodu nesplnění všech zákonem stanovených náležitostí, soud k nim přistupuje z úřední povinnosti a jsou snáze odhalitelné než naopak vady právní. Příkladem formálních vad může být absence údaje o lhůtě ke splnění povinnosti. K těmto vadám musí exekuční soud přistupovat z úřední povinnosti, neboť se jedná o nezbytný předpoklad pro sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Následkem je pak zamítnutí návrhu na zahájení exekuce nebo zastavení exekuce, pokud již byla nařízena. Pokud je v notářském zápise se svolením k vykonatelnosti uvedený nesprávný nebo neúplný způsob ověření totožnosti účastníků, nejedná se o vadu, která by měla vliv na samotnou vykonatelnost. Jestliže se ale během exekučního řízení zjistí, že některá osoba uvedená v zápise neexistovala v době jeho sepsání, nebo že na jejím místě vystupuje někdo jiný, může to být důvodem pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ. Dalším příkladem může být rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 477/2007, ve kterém byl notářský zápis se svolením k vykonatelnosti shledán materiálně nevykonatelným z důvodu stanovení výše úroků z úvěru odkazem na proměnlivou sazbu vyhlášenou v sazebníku dotyčného peněžního ústavu. *Požadavkům materiální vykonatelnosti vyhovuje, jestliže v podkladovém rozhodnutí nebo jiném titulu je vyjádřena jejich výše (sazba z jistiny), jestliže je určeno období, za které se stanoví (např. měsíčně, ročně), od kdy a do kdy je povinnost je platit (časový nebo jiný určitý údaj, zejména s přihlédnutím k případnému předčasnému splacení úvěru dlužníkem).*⁹¹

Naopak právní vady notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti sice splňují veškeré zákonem předepsané náležitosti, neodpovídají však hmotnému právu.⁹² Exekuční soud musí každý exekuční titul podrobit přezkumu, zdali nevykazuje výše zmíněné vady. V případě zjištění, že notářský zápis obsahuje právní vadu, například stanovení výše úroků z prodlení

⁹¹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. října 2008, sp. zn. 20 Cdo 477/2007

⁹² SVOBODA, Karel. Kdy a jak přezkoumat notářský nebo exekutorský zápis. *Ad Notam*, 2009, č. 5, s. 161.

v rozporu se zákonem, je nezbytné, aby soud prostřednictvím dokazování získal celkový obraz o všech okolnostech případu, ze kterých by následně vyvodil závěr o neplatnosti.

4.1. Přezkum notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti

Notář není orgánem, který by byl oprávněn přezkoumávat skutkovou podstatu dohody, jež byla podkladem pro sepis notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Během sepisu notářského zápisu však může účastníkům poskytnout objektivní právní pomoc spočívající v poučení o následcích jejich konání, či o potenciálních sporech, které mohou z právního jednání v budoucnu vzniknout. Zároveň dohlíží na to, aby dohoda byla v souladu s obecně závaznými právními předpisy.⁹³

Pokud by notář zjistil, že dohoda, která má být sepsána ve formě notářského zápisu je v rozporu se zákonem, má povinnost dle § 52 NotŘ sepis odmítnout. Může se jednat o případy smluv s lichevní povahou nebo ujednání o smluvních pokutách či úrocích z prodlení, které jsou v rozporu se zákonem. Domnívám se, že pečlivý postup notáře představuje pro dlužníka zásadní zajištění ochrany, neboť už samotným sepisem notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti se dlužník dobrovolně vzdává možnosti projednat spor před soudem v nalézacím řízení.

Orgán, který je příslušný k přezkumu dohody obsažené v notářském zápise je exekuční soud, nikoli soud nalézacího řízení, neboť ten hledá a nalézá hmotné právo, a na základě toho vzniká pravomocný a vykonatelný exekuční titul. Pokud by přezkoumával exekuční titul, působil by mimo rozsah svých oprávnění.⁹⁴

4.2. Přezkum notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti v exekučním řízení

Exekuční soud zkoumá pouze náležitosti potřebné k tomu, aby mohl být notářský zápis jako exekuční titul vykonatelný. Přezkum zásadně spočívá v kontrole formálních náležitostí notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, jako je například splnění náležitostí pro notářské zápisy dle § 62 NotŘ či náležitostí pro jednotlivé formy notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti. Exekuční soud taktéž provádí kontrolu správnosti doložky, ve které dlužník souhlasí s vykonatelností. Soud k těmto náležitostem přistupuje poměrně striktně

⁹³ VOJTEK, Petr. In VOJTEK, Petr, BIČÁK, Vít. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 53.

⁹⁴ SVOBODA, Karel. Kdy a jak přezkoumat notářský nebo exekutorský zápis. *Ad Notam*, 2009, č. 5, s. 161.

a formalisticky, a to právě z důvodu, že notářský zápis nahrazuje autoritativní rozhodnutí soudu a slouží jako exekuční titul, čímž dochází k významnému zásahu do práv a povinností účastníků.⁹⁵

Považuji tento přístup soudu za rozumný, neboť právě notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je oproti ostatním exekučním titulům odlišný tím, že se u něj ve fázi před vydáním exekučního titulu nesetkáme s tak dostatečným mechanismem kontroly jako je například u vydávání rozhodnutí v nalézacím řízení. Domnívám se, že mírnější postup soudu by nezajistil dostatečnou soudní ochranu účastníkům, což by mohlo vést k porušení práva na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Poměrně komplexní otázkou je pak věcný přezkum notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Ustálená soudní judikatura zastává názoru, že v rámci exekučního řízení soudu nepřísluší přezkum věcné správnosti. „*Je výrazem ustálené soudní praxe, že při nařízení exekuce soud nepřezkoumává věcnou správnost exekučního titulu, takže se nezabývá ani otázkou, zda notářský zápis se svolením k vykonatelnosti odráží skutečné hmotněprávní vztahy účastníků.*“⁹⁶ Platí zde zásada vázanosti obsahem, kdy soud vychází z nároku oprávněného obsaženého v návrhu na nařízení exekuce. Úkolem exekučního soudu je pak exekuční titul vykonat, ne nalézat hmotné právo. Proto pro nařízení exekuce je podstatnější, zda notářský zápis obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti pro vykonatelnost, než zda notářský zápis odpovídá skutečným hmotněprávním vztahům mezi účastníky.

Soudní judikatura se však v posledních letech vyvinula opačným směrem, a to: „*nařídili soud podle notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti exekuci, ačkoli oprávněný nemá na vymáhané plnění podle hmotného práva nárok, je to důvodem k zastavení exekuce podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř.*“⁹⁷ Příkladem může být rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 1851/2020 ze dne 21. 7. 2020, ve kterém došlo k zastavení exekučního řízení, z důvodu absolutně neplatného hmotněprávního jednání, které bylo obsahem notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Mezi účastníky byla sjednána úvěrová smlouva, ve které měla osoba povinná zaplatit oprávněnému částku 800 000 Kč, sjednaný úrok ve výši 180 000 Kč, poplatek za zřízení úvěru ve výši 120 000 Kč, úrok z prodlení ve výši 1 500 Kč za každý den prodlení. Nejvyšší soud i soudy nižší instance na základě důkladného dokazování shodně

⁹⁵ nález Ústavního soudu ze dne 23. října 2014, sp. zn. Pl. ÚS 3347/12

⁹⁶ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2013, sp. zn. 20 Cdo 2910/2007

⁹⁷ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2020, sp. zn. 20 Cdo 586/2020

shledaly, že úvěrová smlouva je lichevní povahy a je dle § 39 OZ absolutně neplatným právním jednáním, což legitimně odůvodňuje zastavení exekučního řízení.⁹⁸

Obdobná situace může nastat i v případě, kdy v době sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti je nárok oprávněného v souladu s hmotným právem, avšak později dojde ke změně práv a povinností účastníků. Obsah dohody mezi účastníky se tedy změní a původní dohoda obsažená v notářském zápise se svolením k vykonatelnosti, na základě které byla vedena exekuce, ztratí svůj význam. Exekuční soud pak musí exekuci zastavit. Předpokladem pro přezkum exekučního titulu dle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ je aktivní jednání povinného. Ten musí podat námitku (návrh na zastavení exekuce), která obsahuje skutkové okolnosti vyvracející hmotněprávní nárok oprávněného.⁹⁹ Exekuce na základě notářského zápisu může být zastavena podle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ i v případě, že povinný a oprávněný mají při sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti totožného zástupce, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy osoby povinné. Kvůli tomuto střetu zájmů nelze sepsat notářský zápis, k jehož přímé vykonatelnosti svolil společný zástupce osoby povinné a oprávněné. Jedná se o postup v rozporu s § 32 odst. 2 OSŘ, neboť *„zástupcem účastníka nemůže být ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.“* Tímto procesním jednáním by zástupce oprávněného vytvořil pro sebe nebo pro oprávněného výrazně výhodnější postavení v rámci procesních práv a povinností než pro osobu povinnou.

Povinný má právo proti tomuto postupu zakročit formou podání návrhu na zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) OSŘ, což vnímám jako adekvátní formu obrany, neboť zájmy oprávněného a povinného jsou z hlediska procesního práva ve stejném protikladu, jako například zájmy žalobce a žalovaného v nalézacím řízení sporném, kdy procesní postavení povinného se s ohledem na střet zájmů výrazně zhoršuje, na úkor posílení procesního práva oprávněného. Oprávněný totiž získá exekuční titul, jímž je právě notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, pomocí kterého může zahájit exekuční řízení a domoci se svých údajných práv uvedených v notářském zápise v neprospěch povinného, aniž by musel svůj nárok obhájit v rámci nalézacího řízení před soudem.

V důsledku prolomení zásady zákazu věcného přezkumu exekučního titulu se z exekučního řízení stává tzv. kvazi nalézací řízení, jehož podstatou je spíše přezkum exekučního titulu než jeho vykonání.¹⁰⁰ S ohledem na to pak vyvstává otázka, zdali tímto

⁹⁸ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. července sp. zn. 20 Cdo 1851/2020

⁹⁹ BARTOŠ, Jirí. Exekuce nařízená na základě notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. *Ad Notam*, 2011, č. 4, s. 12.

¹⁰⁰ Za jakých okolností se přihlíží ke kauze exekučního titulu *srov.* SVOBODA, Karel. Kdy a jak přezkoumat notářský nebo exekutorský zápis. *Ad Notam*, 2009, č. 5, s. 161-164.

postupem nejsou porušeny základní principy exekučního řízení, když právě prolínáním nalézacího a exekučního řízení se ruší pomyslné hranice mezi nimi.

Na druhou stranu, je však důležité upozornit, že notářský zápis se svolením k vykonatelnosti je specifickým exekučním titulem, u kterého se před jeho vydáním v podobě exekučního titulu nesetkáme s jakýmkoli prvkem kontroly, který by posoudil oprávněnost nároku z hlediska hmotného práva. Činnost notáře výhradně spočívá v přenesení dohody účastníků do zákonem stanovené formy s předepsanými náležitostmi. Na rozdíl od nalézacího řízení se během sepisu nezohledňují fakta a okolnosti, které vedly účastníky ke sjednání dohody. Tyto okolnosti pak v konečném důsledku mohou být důvodem pro zastavení exekuce, z důvodu rozporu se zákonem či dobrými mravy.

S ohledem na to, je pak podoba přezkumu koncentrovaná do exekučního řízení, tak aby nedošlo k porušení práva na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 LZPS a záležitost mohla být projednána před nestranným a nezávislým soudem.

Na závěr je nutno zmínit, že i přesto, že je exekuce na základě sepsaného notářského zápisu zastavena, věřitel má stále možnost vymoci své plnění, a to nejprve cestou přiznání práva v nalézacím řízení a následným vymožením v rámci exekučního řízení, neboť notářský zápis se svolením k vykonatelnosti nepředstavuje překážku *res iudicata*.

4.3. Odpovědnost notáře

Povinností každé právnické profese, tedy i notáře, je osvojení si základních znalostí o své odpovědnosti za újmu při výkonu činnosti. I ti nejlepší ze svého oboru se mohou dopustit chyb, a proto je důležité jim předcházet, popřípadě jim účinně čelit. Je zásadní, aby notář při sepsování notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti dodržel všechny náležitosti, neboť pokud notář zapříčiní svým nedbalým jednáním nevykonatelnost notářského zápisu, je to právě on, který odpovídá za případnou újmu.

Právní úprava odpovědnosti notáře je poměrně složitá a rozptýlená do několika právních předpisů, což přináší mnoho otázek, na které je obtížné odpovědět vzhledem k omezenému zákonnému rámci ustanovení. S ohledem na rozsah diplomové práce je vymezení odpovědnosti notáře pouze přehledové.

Za podstatné považuji zmínit důsledky přijetí zákona č. 303/2013 Sb., s účinností ode dne 1. 1. 2014, díky kterému došlo k rozšíření odpovědnosti notáře. V ustanovení § 57 NotŘ bylo nahrazeno slovo „škoda“ za slovo „újma“. Jde více než o změnu v pojmenování, neboť v konečném důsledku je notář povinen nahradit vzniklou újmu na jmění (škodu), a pokud tak

stanoví zvláštní zákon, i újmu nemajetkovou. S ohledem na text ustanovení § 57 NotŘ dovozujeme dvojí odpovědnostní postavení notáře. V první řadě se řídí odpovědnost notáře za způsobenou újmu při výkonu své činnosti zvláštním zákonem – zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím (dále jen zákon o odpovědnosti). V návaznosti na znění zákona „*nestanoví-li zvláštní zákon jinak*,“ můžeme pro odpovědnost notáře podpůrně použít i NotŘ. Zvláštní úpravu odpovědnosti notáře pak nalezneme v § 3–5 a v § 13 zákona o odpovědnosti, podpůrně užitjeme i zákon č. 89/2012 Sb., OZ.¹⁰¹

Klíčové ustanovení pro odpovědnost notáře za újmu způsobenou při výkonu funkce je v § 57 NotŘ, který stanovuje: „*notář odpovídá žadateli, klientovi nebo účastníku za újmu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem činnosti notáře.*“ Notář tedy odpovídá za újmu klientovi nebo žadateli, který si jeho službu objednal a podle stejného ustanovení je notář odpovědný i za újmu, kterou způsobil jeho zaměstnanec.¹⁰² Odpovědnost notáře je nutné vykládat v souvislosti s ust. § 1 odst. 2 NotŘ, kdy se odpovědnost dotýká vedení celého notářského úřadu, což zahrnuje nejen samotnou notářskou činnost dle § 3 NotŘ, ale i další činnosti, jako je například poskytování právní pomoci dle § 52 NotŘ.¹⁰³

Jelikož úkony notáře vykazují výrazné veřejnoprávní prvky a sepis veřejných listin má velký význam při dokazování, řadíme notáře mezi úřední osoby a jeho úkony se považují za výkon státní správy ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti. Vymezení činností notáře, za které je odpovědný stát nalezneme v § 4 odst. 1 zákona o odpovědnosti. Řadíme zde i mimo jiné sepisování notářských zápisů o právních jednání dle § 62 a násl. NotŘ, mezi které patří i sepisování notářských zápisů se svolením vykonatelnosti.

Pokud pak v důsledku sepisu vadného notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti vznikne účastníkovi újma, řeší se tato situace podle zákona o odpovědnosti způsobená nesprávným úředním postupem. Pro kompletní posouzení nesprávného úředního postupu notáře je nutné přezkoumávat jak formální náležitosti notářského zápisu, tak i jeho správnost po stránce obsahové.¹⁰⁴ Nesprávnost úředního postupu může spočívat v nesouladu s požadavky, které na notářské zápisy klade zákon, či s jinými obecně závaznými právními předpisy. Příkladem může být sepis smlouvy ve formě notářského zápisu, u které existuje nebezpečí

¹⁰¹ Podmínky odpovědnosti státu *srov.* VOJTEK, Petr. Odpovědnost notáře za škodu v právním řádu České republiky. *Ad Notam*, 2011, č. 3, s. 3-9.

¹⁰² odpovědnost notáře za jeho pracovníky můžeme dovodit z ust. § 27 odst. 1 NotŘ, neboť ve stanovených případech se činnost pracovníků k tomu pověřených považuje za činnost notáře.

¹⁰³ ŠUSTOVÁ, Jana. In: ŠUSTOVÁ, Jana. *Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu právnícké profese*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 46.

¹⁰⁴ rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. března 2011, sp. zn. 28 Cdo 2217/2009

neúčinnosti právního jednání či její neplatnost, s výjimkou případů, kdy je takový nedostatek předpokládán zákonem. Pokud zároveň notář účastníky při sepisu smlouvy nepoučí o možných právních krocích a důsledcích, jedná se o nesprávný úřední postup.¹⁰⁵

Stát je primárně odpovědný za újmu způsobenou nesprávným úředním postupem notáře a je taktéž povinen nahradit poškozenému vzniklou újmu. Jelikož ale notář vykonává činnost státu v přenesené působnosti nezávisle a za své služby přímá poplatky, je vzhledem k této nezávislosti a placené činnosti logické, aby nesl odpovědnost za své jednání. Stát tedy může po notáři s ohledem na ustanovení § 16 až § 18 zákona o odpovědnosti za vzniklou újmu požadovat regresní náhradu v odpovídající výši, pokud byla újma způsobena zaviněným porušením právní povinnosti.¹⁰⁶

Notář odpovídá za způsobenou újmu při výkonu notářské činnosti celým svým majetkem. Skutečná výše újmy však nemusí pokrýt celý jeho majetek, proto zákon notářům ukládá povinnost před zahájením notářské činnosti viz § 9 odst. 1 písm. d) NotŘ uzavřít smlouvu o pojištění pro případ odpovědnosti za újmu. Pojištění musí trvat po celou dobu výkonu notářské funkce. V praxi je pojištění řešeno tak, že Notářská komora České republiky uzavírá rámcové pojistné smlouvy na rok, skrze které se zajišťuje pojištění pro notáře.¹⁰⁷ V případě, že notář svým pochybením způsobí nevykonatelnost notářského zápisu, je případná újma hrazena z pojištění.

¹⁰⁵ rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2017, sp. zn. 30 Cdo 2734/2016

¹⁰⁶ BERNARD, Pavel. In: BÍLEK a kol. *Notářský řád*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 289

¹⁰⁷ Tamtéž s. 285.

Závěr

V úvodu diplomové práce jsem si stanovila za cíl obecně vymezit exekuční titul a jeho speciální druh – notářský zápis se svolením k vykonatelnosti s jeho pojetím v civilním procesním a hmotném právu. Analýza exekučního titulu nám poskytla jak obecný vhled do procesních a materiálních aspektů, tak i do notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti.

Exekuční titul představuje klíčový předpoklad pro zahájení exekuce. Aby bylo možné vést exekuční řízení na základě daného titulu, musí titul splňovat zákonem stanovené předpoklady. Řadíme zde především materiální a formální vykonatelnost, věcnou legitimaci účastníků, určení rozsahu práv a povinností aj. Exekuční orgány jsou povinny řídit se obsahem exekučního titulu a zároveň jim zásadně nepřisluší přezkum věcné správnosti exekučního titulu.

Zvláštní pozornost jsem věnovala samotnému notářskému zápisu se svolením k vykonatelnosti, jeho jednotlivým formám, náležitostem a aplikaci v praxi. Dle aktuální právní úpravy se můžeme setkat se třemi základními druhy notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti a je pouze na žadateli zápisu, který si zvolí. Právní úpravu nalezneme v § 71a odst. 1, 71a odst. 2 a 71b NotŘ. Jednotlivé formy notářských zápisů se od sebe liší svými náležitostmi. První typ notářského zápisu podle § 71a odst. 1 NotŘ zní pouze na peněžitá plnění a je sepisován na základě dvoustranného či vícestranné právního jednání mezi účastníky, u druhého typu notářského zápisu dle § 71a odst. 2 NotŘ postačuje pouze jednostranné jednání dlužníka, neboť obsahem zápisu je uznání dluhu. Třetí forma notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti podle § 71b NotŘ je pak v praxi nejužívanější, neboť může znít jak na peněžitá, tak na nepeněžitá plnění. Obsahem je procesní dohoda mezi účastníky o již vzniklém závazku. Společným jmenovatelem všech forem notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti je souhlasné prohlášení dlužníka, o tom, že pokud svou povinnost nesplní řádně a včas, poslouží notářský zápis jako exekuční titul, který bude podkladem pro zahájení a vedení exekuce.¹⁰⁸ Specifickým typem notářského zápisu dle § 71c NotŘ je notářský zápis, který se stvrzuje jako evropský exekuční titul.

Na první pohled se může zdát, že právní úprava v § 71a až 71c NotŘ je poměrně stručná a prostá, je však nutné ji vykládat v širších souvislostech a splnit mimo jiné i další formální náležitosti. Prvním požadavkem jsou náležitosti stanovené pro veřejné listiny, neboť notářský zápis mezi ně řadíme. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti spadá systematicky podle

¹⁰⁸ HÖNIG, Ondřej. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti jako exekuční titul. *Komorní listy*, 2018, č. 4, s. 22.

Notář pod notářské zápisy o právním jednání dle § 62 a násl. Notář, proto nelze opomenout i na obecné náležitosti zápisu, jako je zákonem stanovený postup sepisu a existence obligatorních náležitostí (např. identifikace účastníků a notáře, potřebné údaje o právním jednání, prohlášení účastníka, že je schopen samostatně právně jednat aj.). Tyto náležitosti musí být bezvýhradně splněny, neboť v případě jejich absence není možné listinu považovat za notářský zápis a současně za veřejnou listinu. V konečném důsledku by to pak zapříčinilo nevykonatelnost notářského zápisu. V situaci, kdy jsou náležitosti pro notářský zápis podle § 62 an. Notář splněny, avšak absentují náležitosti k jednotlivým formám notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti podle § 71a až 71c Notář, je listina notářským zápisem a veřejnou listinou, není však exekučním titulem či titulem pro výkon rozhodnutí.¹⁰⁹

Poměrně strohá zákonná úprava je doplněna řadou rozhodnutí zejména judikaturou Nejvyššího soudu ČR, díky které máme náhled do specifických situací, které mohou v souvislosti s notářským zápisem se svolením k vykonatelnosti vzniknout.

Na základě poznatků, které jsem díky psaní diplomové práce získala lze říci, že notářský zápis se svolením k vykonatelnosti poskytuje účastníkům právního jednání jistotu a vede ke stabilitě právních vztahů, což je pro strany závazku klíčovým faktorem. Právní jistotu můžeme spatřovat i v osobě notáře, která zápis sepisuje. Notář je povinen vykonávat svou činnost nestranně a nezávisle, je taktéž veřejným činitelem pověřený státem. Díky tomu je notářský zápis považován za spolehlivý a legitimní.

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti se vyznačuje specifickými vlastnostmi. Nepovažujeme jej za rozhodnutí, které vzniká v rámci nalézacího řízení, nenabývá právní moci a nevykazuje prvky závaznosti ohledně povinnosti v notářském zápise obsažené, tudíž není vyloučeno, aby ohledně dané povinnosti probíhalo i civilní řízení. Z tohoto důvodu k němu soudy zaujímají spíše přísný formalistický přístup, aby byly splněny všechny zákonem stanovené náležitosti.

Největší výhoda notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti spočívá v možnosti snadnějšího vymáhání práv. Věřiteli je poskytnuta rychlejší cesta k vymožení svých pohledávek před zahájením exekuce. Zároveň notářský zápis se svolením k vykonatelnosti slouží jako prostředek prevence právních sporů tím, že podrobně dokumentuje dohody a svolení stran, což může výrazně snížit budoucí potenciálních spory.

¹⁰⁹ JINDŘICH, Miloslav. In BÍLEK, Petr, a kol. *Notářský řád*. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 60.

I přesto, že notářský zápis se svolením k vykonatelnosti přináší řadu výhod, je v každé situaci třeba zvážit i potenciální negativní stránky. Jedním z aspektů, který může strany ovlivnit, jsou finanční náklady spojené s notářskými službami. Získání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti může být pro účastníky finanční zátěží, což je může odradit zejména při jednodušších a méně sporných závazcích, kde by náklady převažovaly přínosy. V jiných případech je však v dlouhodobém horizontu sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti ekonomicky výhodnější, neboť tyto náklady mohou být podstatně nižší než náklady v nalézacím řízení spojené s dlouhodobými spory o tom, co je po právu. Je však vždy třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu a zhodnotit, zda je sepsání notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti nejlepší volbou pro zajištění právní jistoty a vykonatelnosti dané dohody nebo je zapotřebí předmět sporu pro jeho komplexnější povahu řešit v rámci soudního řízení.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- BÍLEK, Petr a kol. *Notářský řád*. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, 922 s.
- DRÁPAL, Ljubomír a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 1600 s.
- Hendrych, Dušan a kol. *Právní slovník*. Praha: C. H. Beck, 2009.
- HULMÁK, Milan a kol.: *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054)*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 1335 s.
- KASÍKOVÁ, Martina a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1167 s.
- SVOBODA, Karel a kol. *Exekuční řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, 1274 s.
- SVOBODA, Karel a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 3. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022.
- SVOBODA, Karel a kol.: *Občanský soudní řád. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 1422 s.
- SVOBODA, Karel. *Zastavení exekuce*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, 359 s.
- ŠÍNOVÁ, Renata, HAMULÁKOVÁ, Klára a kol. *Civilní proces. Obecná část a sporné řízení*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2020. 502 s.
- ŠÍNOVÁ, Renata, KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid a kol. *Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. 359 s.
- ŠUSTOVÁ, Jana. *Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu právní profese*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, 172 s.
- TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*, 3. vydání. Praha: 2006, 852 s.
- VOJTEK, Petr, BIČÁK, Vít. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 439 s.
- WINTEROVÁ, Alena, MACKOVÁ, Alena. *Civilní právo procesní. Díl druhý: Řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2018, 374 s.

Odborné časopisy

- BARTOŠ, Jiří. Exekuce nařízená na základě notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. *Ad Notam*, 2011, č. 4, s. 12-14.
- FOUKAL, Martin, JINDŘICH, Miloslav. Zásady notářství ve světle minulosti, současnosti a budoucnosti. *Právní rozhledy*. 2006, č. 2, s. 79-84.
- HÖNIG, Ondřej. Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti jako exekuční titul. *Komorní listy*, 2018, č. 4, s. 22-28.
- JINDŘICH, Miloslav. Úvaha o smluvních exekučních titulech s důrazem na dohody o splnění nároku se svolením k vykonatelnosti a na pravidla jejich pořizování. *Komorní listy*. č. 3/2010, rubrika Články, str. 5-9.
- JINDŘICH, Miloslav. Veřejné listiny – stěžejní úloha notářství. *Ad Notam*. 2010, č. 1, s. 3.
- KLEIN, Šimon. Veřejné listiny a jejich důkazní síla. *Ad Notam*. 2014, č. 4, s. 3.
- MELZER, Filip, TÉGL, Petr. Glosa k usnesení NS ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. 26 Cdo 2085/2019, ohledně notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. *Ad Notam*, 2021, č. 1, s. 3-7.
- SVOBODA, Karel. Kdy a jak přezkoumat notářský nebo exekutorský zápis. *Ad Notam*. 2009, č. 5, s. 161.
- ŠPOKOVÁ, Eliška. Přehled notářských zápisů v právních předpisech. *Ad Notam*. 2003, č. 6, s. 126.
- VOJTEK, Petr. Odpovědnost notáře za škodu v právním řádu České republiky. *Ad Notam*, 2011, č. 3, s. 3-9.

Právní předpisy

- zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 549/1991 Sb., České národní rady o soudních poplatcích,
- zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád),
- zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

- zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů,
- vyhláška č. 196/2001 Sb., Ministerstva spravedlnosti o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky,
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,

Judikatura Nejvyššího soudu

- zpráva Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 30. prosince 1983, sp. zn. Cpj 40/83
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. února 1999, sp. zn. 21 Cdo 2101/98
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. dubna 1999, sp. zn. 21 Cdo 2020/98
- usnesení Nejvyššího soudu, ze dne 9. října 2000, sp. zn. 22 Cdo 617/99
- rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. října 2000, sp. zn. 21 Cdo 267/2000
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. října 2000, sp. zn. 21 Cdo 2949/99
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2004, sp. zn. 20 Cdo 1119/2004
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. července 2004, sp. zn. 20 Cdo 928/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 2004, sp. zn. 20 Cdo 2685/2003
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. ledna 2005, sp. z. 21 Cdo 1720/2004
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2005, sp. zn. 20 Cdo 2618/2004
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. ledna 2006, sp. zn. 20 Cdo 1105/2005
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. října 2006, sp. zn. 20 Cdo 3036/2005
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2008, sp. zn. 21 Cdo 1145/2007
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. října 2008, sp. zn. 20 Cdo 477/2007
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2009, sp. zn. 20 Cdo 2224/2007
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2009, sp. zn. 20 Cdo 3296/2007
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. června 2009, sp. zn. 20 Cdo 3907/2007
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. září 2009, sp. zn. 20 Cdo 4055/2007
- rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. března 2011, sp. zn. 28 Cdo 2217/2009
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. května. 2011, sp. zn. 20 Cdo 2814/2009
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2013, sp. zn. 20 Cdo 2910/2007

- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. července 2014, sp. zn. 21 Cdo 2201/2014
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. září 2014, sp. zn. 21 Cdo 494/2014
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. února 2015, sp. zn. 31 Cdo 2184/2013
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 2015, sp. zn. 29 Cdo 2513/2013
- rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2017, sp. zn. 30 Cdo 2734/2016
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. srpna 2017, sp. zn. 20 Cdo 3231/2017
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2017, sp. zn. 20 Cdo 2137/2017
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. října 2017, sp. zn. 20 Cdo 3968/2016
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. listopadu 2017, sp. zn. 20 Cdo 2672/2017
- usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. července 2018, č.j. 69 Co 214/2018-68
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. prosince 2019, sp. zn. 20 Cdo 2013/2019
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2020, sp. zn. 20 Cdo 586/2020
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. července 2020, sp. zn. 20 Cdo 1851/2020

Judikatura Ústavního soudu

- nález Ústavního soudu ze dne 23. října 2014, sp. zn. Pl. ÚS 3347/12,
- nález Ústavního soudu ze dne 17. prosince 2015, sp. zn. Pl. ÚS 3216/14
- nález Ústavního soudu ze dne 1. listopadu 2016, sp. zn. Pl. ÚS 2230/16
- nález Ústavního soudu ze dne 1. listopadu 2016, sp. zn. III. ÚS 1320/16
- nález Ústavního soudu ze dne 1. dubna 2019, sp. zn. Pl. ÚS 3194/18
- usnesení Ústavního soudu ze dne 4. června 2012, sp. zn. IV. ÚS 2950/11

Další zdroje

- Důvodová zpráva k zákonu č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Abstrakt

Tématem mé diplomové práce je rozbor problematiky notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti. Cílem práce je obecná definice exekučního titulu a vymezení jednoho z druhů exekučního titulu – notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti a jeho vymezení v civilním procesním a z části hmotném právu. Práce je členěna do pěti hlavních kapitol a dále do podkapitol druhé a třetí úrovně. Pro komplexní pochopení se v úvodu diplomové práci zabývám rozbohem náležitostí exekučního titulu, po kterých následují kapitoly s podrobným rozbohem samotného notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, včetně jeho náležitostí a jednotlivých forem. Jednotlivé typy notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti jsou doplněny poznatky z ustálené soudní praxe. Poslední kapitola je věnována vadám notářského zápisu a odpovědnosti notáře za újmu při výkonu notářské profese.

Abstract

The topic of my diploma thesis is an analysis of the issue of notarial deed with permission to enforceability. The aim of the thesis is a general definition of an enforceable title and the definition of one of the types of enforceable title – a notarial deed with permission for enforceability and its definition in civil procedural and partly substantive law. The thesis is divided into five main chapters and subchapters of the second and third level. For a comprehensive understanding, at the beginning of the thesis I deal with the analysis of the requisites of the execution title, which are followed by chapters with a detailed analysis of the notarial deed itself with the permission to enforceability, including its particulars, of individual types. Individual types of notarial deeds with permission for enforceability are supplemented by knowledge from established court practice. The last chapter is devoted to defects in notarial deed and notary's liability for damage in the performance of the notarial profession.

Klíčová slova

Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, exekuční titul, civilní řízení, exekuční řízení.

Key Words

Notarial deed with authorisation for enforceability, enforceable title, civil proceedings, enforcement proceedings,